

საქართველო

პროვინციული თავისუფლების ბრძოლა - პროვინციული თავისუფლებისათვის
პროვინციული თავისუფლების ბრძოლა - პროვინციული თავისუფლებისათვის

პროვინციული
თავისუფლებისათვის

საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი.
გაზეთის მომდევნო ნომერი გამოვა ოთხშაბათს

№85 (1595)

27-29 აპრილი, 1997 წელი

ამიერკავკასია - რადიასიული უღახნო?

მკითხველებმა იციან, რომ მალე განახლებს მუშაობას სომხეთის ძველი, ამჟამად უკვე დაწუნებული დანადგარებით მომუშავე, მრავალჯერ რემონტში ნამყოფი ატომური ელექტროსადგური და რომ იქვე დაგეგმილია ახალი, უზარმაზარი სიმძლავრის (1000 მეგავატის) ატომური ელექტროსადგურის მშენებლობა რუსეთის დახმარებით. თუ ამ გეგანტზე ავარია მოხდა, თუ მას მოჰხვდა ბომბი ან თუნდაც ღვეცა შემთხვევით ჩამოვარდნილი თვითმფრინავი, ეს იმას ნიშნავს, რომ მთელი ამიერკავკასია თავისი მიმდგომი ტერიტორიითურთ იქცევა ცხოვრებისთვის გამოუსადეგარ ზონად და მოსახლეობა ან დაილუპება, ან საცხოვრებელს დატოვებს. მოისპობა ქართველი ხალხი მთლიანად, აზერბაიჯანელი ხალხიც - მთლიანად (ე.წ. ირანის აზერბაიჯანის მოსახლეობის ჩათვლით) და სომეხი ხალხი - დაახლოებით ერთ მესამედად (რამდენადაც სომეხი ხალხის უდიდესი ნაწილი სომხეთის გარეთ ცხოვრობს). თავისთავად შეწყდება ამ რეგიონის ფუნქციონირება როგორც ხიდისა ინდუსტრიულ დასავლეთსა და შუა აზიას შორის. ჩაიკეტება შუა აზიაში დასავლეთის შეღწევის მთავარი გზა და რეგიონის ორადრად რეალურ ძალად რუსეთი და თურქეთი დარჩებიან. ეს უბედურებაც რომ არ მოხდეს (დემონტაჟი გვაშორებს იგი), სომხეთში რუსეთის დახმარებით მომუშავე ატომური ელ.სადგურის არსებობა მუდმივ საშუალებას აძლევს რუსეთს, შემოსხენებული ატომური ავარიის მუდმივი შიშით მორჩილებაში იყლიოს ეს მისთვის უღირსად მნიშვნელოვანი რეგიონი. (გავისხენოთ აშშ-სსრკ დაპირისპირების ერთ-ერთ უმწვავეს მომენტში მოსკოვის ცენტრალურ გაზეთში ეურნალისტის სახელით გამოთქმული მუქარა: „თუ დასავლეთის ქვეყნებში ვერ მივიტანთ ჩვენს ატომურ მუხტებს, ეს ხომ მაინც შეგვიძლია, რომ ეს მუხტები ჩვენსავე ტერიტორიაზე ავაფეთქოთ და ჩვენს ტერიტორიასთან ერთად მთელი დედამიწა მოვწამლოთ!“) ამ მუქარამაც რომ არ „იმუშაოს“, სომხეთში გეგანტური ატომური ელსადგურის არსებობა რუსეთის ეგიდით შექმნის ნარჩენი ბირთვული მასალების ასეთსავე გეგანტურ მარაგს, რომელთა ერთი ნაწილი - კერძოდ, პლუტონიუმი - იგივე ატომური იარაღია, რომელსაც სათანადო „შეფუთვად“ აკლია, რათა ბომბად იქცეს. სადაც ატომური ენერჯით მომუშავე საწარმოა, იქ არიან სპეციალისტებიც, სადაც არიან სპეციალისტები - იქ ჩნდება ე.წ. „ტენის გადენის“ (ანუ სპეციალისტთა დაუფრგმავი გადაადგილების) შესაძლებლობაც და რუსეთს საშუალება ეძლევა „ზრდილობიანი“ ფორმით დაეხმაროს ატომური ენერჯეტიკის (და, რა თქმა უნდა, ატომური შეიარაღების) შექმნაში მეზობელ ირანს, რომელთანაც დღეს ამ დარგში ურთიერთობა უძნელდება აშშ-ის ენერჯიული წინააღმდეგობის გამო. ატომური ტექნოლოგიებით შეიარაღებული სომხეთი და ასეთივე ტექნოლოგიებით შეიარაღებული ირანი კი - თუ ეს შეიარაღება რუსეთის ეგიდით მოხდა - ისეთი ძალაა, რომელსაც, ზოგ-ზოგის აზრით, ძალუქის ისტორიის მსგელოება ამ რეგიონში კარგა დიდი გრადუსით შეაბრუნოს.

საქართველოსთვის სასიცოცხლოდ სახიფათოა ამ გეგმის სამივე კომპონენტი - ბირთვული კატასტროფაც, ამ კატასტროფით მუქარაც და ბირთვული იარაღის ჩვენს რეგიონზე გავრცელების ფაქტიც. გარდა ამისა, სასიცოცხლოდ საშიშია ამ გეგმის მეორეხარისხოვანი, შედარებით უჩინარი ელემენტები - ბირთვული მასალების გატარების და ბირთვული ნარჩენების სამარადისო შენახვის („დამარხვის“) საკითხი.

საქართველოს დღევანდელი ხელისუფლების მოქმედება ამ მიმართულებით - და, კერძოდ, მისი პოლიტიკა „ატომური ენერჯეტიკის საერთაშორისო სააგენტოს“ (МАГАТЭ) მიმართ, - რბილად რომ ვთქვათ, ერთობ გაურკვეველი ჩანს. საქართველოს გაერთიანებულ რესპუბლიკურ პარტიას საჭიროდ მიაჩნია საზოგადოებრივი აზრის მაქსიმალური სიფხიზლე ამ პრობლემებთან დაკავშირებით.

ამ პროცესთა ამსახველი მასალები სისტემატურად გამოქვეყნდება „საქართველოში“.

ერთიანად დაგვხვდით ჩვენ ამ ტანჯვას მოვიცილებთ

ფაქტები - სიბუასი, ახსნა ჩვენი

უსანზურო სიტყვებით შეურაცხყოფა მიაყენა მისაზღვრებს

ლანჩხუთის რაიონის სოფელ წყალწინის საგზაო პოლიციის პოსტთან, 22 აგვისტოს დაკავებულმა, რუსეთის ფედერაციის თავდაცვის სამინისტროს №12 სამხედრო ბაზის ავტოკოლონამ, რომელიც მიდიოდა მარშრუტით: ბათუმი - ფოთი - ზუგდიდი - სოხუმი - ადლერი - კრასნოდარი - დონის როსტოვი და გადააქონდა სამხედრო შეიარაღება და აღჭურვილობა, გუშინ, 16 საათსა და 50 წუთზე გაიარა წყალწინის საგზაო პოლიციის საგუშაგო და ყაზბეგისაკენ გაემართა. ამის შესახებ „იფრინდა“-ს კორესპონდენტისათვის საზღვრის დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტიდან გახდა ცნობილი.

წყაროს თქმით, 24 სატიერთო და 3 მსუბუქი ავტომანქანისაგან შემდგარი ავტოკოლონა მას შემდეგ, რაც ყაზბეგის საკონტროლო გამშვებ პუნქტში გაიგდის სასაზღვრო კონტროლს, გადაკეთოს საქართველოს სახელმწიფო საზღვარს.

როგორც წყარომ გვაცნობა, სასაზღვრო ძალების ფოთის სასაზღვრო კომენდანტურის ოპერგუგუმა რუსეთის სამხედრო მოსამხარულებს განუმარტა, რომ აფხაზეთის გავლით საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის გადაკვეთა არღვევდა საქართველო-რუსეთს შორის არსებულ ხელშეკრულებებს სამხედრო გადაზიდვების შესახებ. ოპერგუგუმა მათ სახელმწიფო საზღვრის გადაკვეთის საკითხს განუხილავს. ავტოკოლონის უფროსმა, ვიცე-პოლკოვნიკმა ლიხტმანმა კატეგორიული უარი განაცხადა მოძრაობის მარშრუტის შეცვლაზე. მან მუქარითა და უცენზურო სიტყვებით შეურაცხყოფა მიაყენა მესაზღვრეებს. ლიხტმანი შეეცადა ძალის გამოყენებით გაერღვია მესაზღვრეებისა და პოლიციელების კორდონი, რითაც სიცოცხლის საფრთხე შეუქმნა ქართველ მესაზღვრეებს. წინააღმდეგობის მიუხედავად, 22 აგვისტოს, 23 სთ-ზე ავტოკოლონა დაბრუნებულ იქნა სოფელ ურეტან. (იფრინდა)

ამიერკავკასია - რადიასიული უღახნო?

საძარტველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ბატონ ზ.შვანიას

ბატონო ზურაბ, საქართველოს ინტერესებიდან გამომდინარე, ვფიქრობთ, რომ აუცილებელია მოხდეს შესწორება „კანონში“ გარემოს დაცვით ნებართვების შესახებ.

კერძოდ,
1. კანონში მოცემული ობიექტების ჩამონათვლიდან, რომელთა მშენებლობა აკრძალული არ არის, თუმცა მათ, რომელთაც შეუძლიათ გარემოსა და ადამიანებს მიაყენოს გამოწვევები ეკოლოგიური ზიანი, რის გამოც ექვემდებარებიან მკაცრ ეკოლოგიურ მონიტორინგს, ამოღებულ იქნას:

ა) ატომური ელემენტების დატვირთვების მშენებლობა;
ბ) ბირთვული საწვავის წარმოება და გამდიდრება, გამოშვებული ბირთვული საწვავის გადაამუშავება;
გ) ნებისმიერი დანიშნულებისა და სიმძლავრის ბირთვული რეაქტორების მშენებლობა.

გთხოვთ, ზემოთაღნიშნული გაითვალისწინოთ მიმდინარე წლის საშემოდგომო სესიის მუშაობაში ჩასართავად.

დისაბუთებას და კანონში შესატანი ცვლილებების შესტ ტექსტს საქართველოს მთავრობის განცხადებით,

პატივისცემით,
ზურაბ შვანიასი
პარლამენტის სახელით
6.ნათაძე

ლია ნაკრილი

საძარტველოს პარლამენტის ბარამოს დაცვისა და გუნებრივი რესურსების კომიტეტის ბატონებს მივი მივიჩნევოდა და პასუხს ვაძლავებ

ბატონო გივი, ბატონო ვახტანგ!

თქვენს მიერ პრესაში არაერთხელ იქნა გაცხადებული, რომ „საქართველო ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს წევრია 1995 წლიდან... საქარ. ელდოს ამ ორგანიზაციაში გაწევრიანება მოხდა ყველა ფორმალობის სრული დაცვით, ოფიციალური დონეზე“ („დღის გაზეთი“, 23 ნოემბერი, 1996 წ.; „ახალი თაობა“, იანვარი, 1997 წ.).

ბატონი იმენდარევიშვილის ინტერვიუდან, რომელიც დაიბეჭდა ა.წ. 5 თებერვალს გაზეთში „ახალი თაობა“, არ ჩანს საქართველო სააგენტოს წევრია თუ არა.

ამ ციტატა ხნის წინ, სააგენტოს გენერალური დირექტორის პანს ბლიქსის საქართველოში ვიზიტის დროს, გაზეთ „რუსიანანსი“-ს (16 ივლისი, 1997 წ.) ცნობით, პარლამენტის თავმჯდომარემ ბატონმა შვანიასმა განაცხადა, რომ „საქართველოს შესვლა ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს წევრად გამორიცხებულია“ საქართველოს კანონთან შეუსაბამობის გამო (იგულისხმება „კანონი საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ნარჩენების ტრანსპორტირებისა და იმპორტის შესახებ“).

აგრეთვე, გვაქვს ოფიციალური პასუხი საგარეო საქმეთა სამინისტროსაგან საქართველოს გაწევრიანებასთან დაკავშირებით აღნიშნულ სააგენტოში, რომელშიც ნათქვამია, რომ 1994 წლის 7 მარტიდან საქართველო შეუერთდა მხოლოდ „ხელშეკრულებას ბირთვული იარაღის გაუფრთხილებლობის შესახებ“, რომელიც არის გაეროს განიარაღების კომიტეტის მიერ შემუშავებული საერთაშორისო ხელშეკრულება.

გთხოვთ, განვუმარტოთ ამ ურთიერთამომრიცხავი ინფორმაციების მიზეზი, მიგვითითოთ წყაროზე, რომლის საფუძველზეც თქვენ გააკეთეთ ზემოთ აღნიშნული განცხადება.

კარგადაა ცნობილი, რომ ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ორგანიზაცია, რომელიც სომხეთსა და ირანში აქს-ების მშენებლობას

ყოველმხრივ უწყობს ხელს აქს-ების ბირთვული საწვავით მარაგება, ექვს გარეშე, მოხდება რუსეთიდან საქართველოზე გაყვლით.

საგარაუდოა, საქართველოზე გაიყვლით სომხეთის აქს-ის რადიოაქტიური ნარჩენებიც. იმისათვის, რომ საქართველო გახდეს ბირთვული მასალების სატრანზიტო ქვეყანა, საკმარისია იგი გაწვერიანდეს ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოში, შემდეგ კი, როგორც სააგენტოს წევრი-ქვეყანა, იგი ვალდებული იქნება გაატაროს ნებისმიერი რადიონობის და საშიშროების მქონე რადიოაქტიური ნივთიერება. აქედან გამომდინარე, ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო დანიშნულებულია საქართველოს გაწევრიანებით სააგენტოში.

მეორეს მხრივ, საქართველოში მოქმედებს „კანონი საქართველოს ტერიტორიაზე ნარჩენების ტრანსპორტირებისა და იმპორტის შესახებ“, რომელიც კრძალავს რადიოაქტიური სამრეწველო ნარჩენების ტრანსპორტს ამიტომ ნორმატიული აქტების შესახებ კანონის თანახმად (ძალაში შევიდა 1.02.1997 წ.), ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოში გაწევრიანებას წინ უნდა უძღოდეს შესაბამისი ცვლილებები კანონში. ამრიგად, საქართველოს პარლამენტი დგება არჩევანის წინაშე: ან საქართველო უნდა გახდეს სააგენტოს წევრი და მიიხსნას აკრძალვა რადიოაქტიური ნივთიერებების ექსპორტ-იმპორტზე ან საქართველო უარს იტყვის სააგენტოში გაწევრიანებაზე და თავიდან აიცილებს რადიაციული დაბინძურების ახალ საფრთხეს.

ამასთან დაკავშირებით, მოგმართაეთ კითხვით - 1997 წლის საშემოდგომო და 1998 წლის საგაზაფხულო სესიებზე საქართველოს პარლამენტს დაგეგმილი აქვს თუ არა შესაბამისი ცვლილებების შეტანა „კანონში“ საქართველოს ტერიტორიაზე ნარჩენების ტრანსპორტირებისა და იმპორტის შესახებ.

პატივისცემით,
ზურაბ შვანიასი
პარლამენტის სახელით
6.ნათაძე

ძარტველ კელესიაში არსებულ განხეთქილებასთან დაკავშირებით, საქართველოს პარლამენტის ადამიანის უფლებათა და ეროვნულ უმცირესობათა საკითხების კომიტეტმა გააკეთა განცხადება, რომელშიც ნათქვამია, რომ საქართველოს მართლმადიდებლურ ეკლესიაში შექმნილი დაძაბული ვითარება სამართლიან შეფუთვას იწვევს საქართველოს მთელ მოსახლეობაში, განურჩევლად აღმსარებლობისა.

„საქართველოს სამოციქულო ეკლესია ქვეყნის მთელი ისტორიის მანძილზე იყო ერთადერთი გარანტი საქართველოს, როგორც სახელმწიფოს არსებობისა მაშინ, როცა სახელმწიფოებრიობის გამოხატულები და დამდასტურებელი სხვა ინსტიტუტები დროებით, ან სამუდამოდ წყვედნენ არსებობას, მხოლოდ ეკლესიამ გაუწია ერთგული თანამზაურება საქართველოს“ - ნათქვამია განცხადებაში.

მასში აღნიშნულია, რომ დღეს, როცა სახელმწიფო იშუშებს სამარცხვინო სამოქალაქო ომის იარაღს და ადგას ღია საზოგადოების მშენებლობის გზას, მისი ყველაზე მტკიცე ბურჯი იბუღებულია თავისი ენერჯის მნიშვნელოვანი ნაწილი შიდა პრობლემების გადაწყვეტას დაუთმოს. „აშკარად გარედან და აშკარად საქართველოს დესტაბილიზაციაში დაინტერესებული ძალების წაქეზებით, სამწუხაროდ, ეკლესიის წიაღში აღმოჩნდნენ პირები, რომლებმაც საერთოდ არ გაითვალისწინეს ნებისმიერი ქვეყნისთვის დამახასიათებელი გარდაუვალი პერიოდის სირთულეები და სრულიად უდროოდ (ანდა, სწორედ რომ დროულად), ეკლესიური ცხოვრების სპეციფიკურ საკითხებზე მსჯელობა და მათი გადაწყვეტის არარდინალური და სახიფათო მეთოდების კორიანტელი დაატრიალეს ამ საკითხში გაუთვითცნობიერებელი საქართველოს მოსახლეობის თავზე“.

საქართველოს ძირითადი კონ-

ფენსის ფარგლებში არსებული კონფლიქტური ვითარება ნოყიერ ნიადაგს უქმნის „იმ პარაზიტულ ფსევდორელიგოზურ წარმონაქმნებს, რომელთა სიცოცხლისუნარიანობას მხოლოდ ეკლესიაში არსებული პრობლემები განაპირობებს“.

„ეჭვიც არ გეპარება, რომ ეკლესიაში დაძაბულობის შემომტანი პირები თვითონ არ არიან განხეთქილების მცდელობის ინიციატორები, არამედ შეიქმნენ მათ ზურგს უკან ამოფარებული ძალების მიერ განხორციელებული ანტისახელმწიფოებრივი პროპაგანდის მსხვერპლნი, პროპაგანდისა, რომლის მიზანია საქართველოს მართლმადიდებლური

ეკლესიის დასუსტებით შეაფერხონ საქართველოს სახელმწიფოს განვითარება“ - აღნიშნულია განცხადებაში.

განცხადებაში გამოთქმულია იმედი, რომ საქართველოს მართლმადიდებლური ეკლესია „სოფლის“ ამ მორთე შემოტევასაც ღირსეულად გადალახავს. საქართველოს პარლამენტის ადამიანის უფლებათა და ეროვნულ უმცირესობათა საკითხების კომიტეტი რწმუნას გამოთქვამს, რომ ეკლესიის სიმტკიცე შეურყეველია და თანადგომას უცხადებს მის საკეთილშობელს. (პრამ-ნ-ნსი)

ახლა შეგიძლიათ ღარკაოთ სოსხვევი

ბუშინ აფხაზთა ხელისუფლების თხოვნით აღსდგა მაღალი სიხშირის კავშირი და საგანგებო კავშირი თბილისსა და სოსხვეში შორის, - აცნობა პრამ-ნიუსს საქართველოს სახელმწიფო მინისტრმა ნიკო ლეკიშვილმა.

მისი თქმით, კავშირგაბმულობის ორი არხის ჩართვა შესაძლებელი გახდა საქართველოს სამთავრობო დელეგაციის სოსხვეში ვიზიტის შედეგად. ეს გამოწვეულია თბილისისა და სოსხვეში ძალაში შესული სტრუქტურების, ენერჯეტიკოსებისა და სხვა სახელმწიფო ორგანოების შორის პირდაპირი კონტაქტების აღდგენის აუცილებლობით.

საქართველომ მარტის თვეში მიადწია გუდაუთიდან სატელეფონო კავშირის სისტემის გამართვას, რომელიც მოსკოვის მეშვეობით ხორციელდებოდა და აფხაზურ მხარეს სთავაზობს თბილისის საშუალებით დაუკავშირდეს გარე სამყაროს, რაც შეესაბამება კავშირის განხორციელების საერთაშორისო ნორმებს.

საქართველოს კავშირგაბმულობისა და ფოსტის მინისტრის, ფრიდონ ინჯიას თქმით, აფხაზეთისთვის უკვე გამოიყო 60 არხი და ახლა აუცილებელია მხოლოდ სატელეფონო კავშირის სისტემის ჩართვა გუდაუთაში, რაც პოლიტიკურ საკითხს უფრო წარმოადგენს, ვიდრე ტექნიკურ პრობლემას. (პრამ-ნიუსი)

გამტაცებლები ფულს ითხოვენ

როგორც „იფრინდა“-ს კორესპონდენტს გადის რაიონის ქართული მხარის ადმინისტრაციიდან ინფორმირებულმა წყარომ აცნობა, გადის რ-ნის სოფ. ხუმუშკურში, აფხაზი ეროვნების უცნობმა პირებმა დააკავეს ავტობუსი და აიყვანეს 12 მგზავრი, რომლებსაც ზუგდიდში 1 ტ. თხილი მიჰქონდათ გასაყიდად. გამტაცებლებმა მგზავრებს თხილი გალში 3000 ათას რუსულ რუბლად ჩააბარებინეს, თავად კი 100000 რუსული რუბლი გამოძალეს, რის შემდეგაც 12 მგზავრიდან 10 გაათავისუფლეს. დარჩენილი ორი მგზავრი, რომლებიც ზუგდიდის მკვიდრნი აღმოჩნდნენ, ჯერ-ჯერობით არ გაუთავისუფლებიათ ავტობუსის საფასურად გამტაცებლები 1,5 მლნ რუსულ რუბლს ითხოვენ. (იფრინდა)

აფხაზური მილიცია დიპლომატიით არის დაკავებული

ნებურის ხიდის ცენტრალურ გადასასვლელზე აფხაზი მილიციელები ამოწმებენ გადის რ-ნიდან ზუგდიდის რ-ნი და პირქით მიმავალ მგზავრებს. მილიცია გადის რ-ნის იმ მოსახლეობას, ვისაც პასპორტში საქართველოს მოქალაქეობა უწყობია, ართმევენ საბუთებს და გადის რაიონის აფხაზური მხარის შს განყოფილებისათვის გადაცემით ემუქრება. მილიციელები ხალხს აფხაზური პასპორტების აღებისაკენ მოუწოდებდნენ. (იფრინდა)

ნალიბაიძის აზრი არ შეესაბამება ოფიციალური თბილისის პოზიციას

ინტერვიუსთან საუბარში, საქართველოს პრეზიდენტის პრეს-სამსახურის ხელმძღვანელმა ვახტანგ აბაშიძემ ვალოცა გამოხატა საქართველოს თავდაცვის მინისტრის ვარდიკო ნალიბაიძის განცხადებებთან დაკავშირებით, რომლებიც მან უკრაინაში ვიზიტის დროს გააკეთა. მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების მიერ გავრცელებული ცნობების თანახმად, საქართველოს სამხედრო უწყების მეთაურმა განაცხადა, რომ, თითქოს, „დღესთვის შექმნილ პირობებში საქართველო არ მოითხოვს ყოფილი საბჭოთა კავშირის შიგნით ფლოტიდან მისი კუთვნილი ნაწილის გადმოცემას“.

პრეზიდენტის პრეს-სამსახური თვლის, რომ, შესაძლოა, ნალიბაიძის სიტყვები „არასწორად იყო ინტერპრეტირებული“. ამასთანავე, აბაშიძემ აღნიშნა, რომ საქართველოს ხელმძღვანელობის პოზიცია უცვლელია და „ეკლავ პრინციპულად მოითხოვს შიგნით ფლოტიდან კუთვნილი ნაწილის გადმოცემას - თუნდაც იმ წილისა, რომელიც ფოთში იყო ბაზირებული“.

1992 წლის დასაწყისში, ოფიციალური თბილისთან შეთანხმებულად, შიგნით ფლოტის სამხედრო ნაწილებმა ისარგებლეს საქართველოში შექმნილი არასტაბილური ვითარებით და დატოვეს ფოთის სამხედრო ბაზა, რომელზეც 40, მათ შორის 27 სამხედრო ვეზი იყო დისლოცირებული. პრეტენზიებს შიგნით ფლოტის ნაწილზე საქართველო, ძირითადად, უკავშირებს საკუთარი საზღვრების დამოუკიდებლად გაკონტროლების აუცილებლობას. ამ მოთხოვნებისადმი რუსეთი ჯერ წყარუების პოლიტიკის მიმართავს, უკრაინამ კი საქართველოს გადასცა „გროფის“ ტიპის სამხედრო კატარა. (პრამ-ნიუსი)

შეხვედრის რიგობის გაუმჯობესება პიილას

27 აპრილს ერთი წელი გახდება მას შემდეგ, რაც საქართველოს პრეზიდენტი ედუარდ შევარდნაძე და სამხრეთ ოსეთის პრეზიდენტი ლუდვიგ ჩიბეროვი პირველად შეხვედრის ერთობლივ ვიდეოკონფერენციას მონაწილეობდნენ.

უახლოეს პერიოდში ნავარაუდევია მათი მორიგი შეხვედრა, რომელმაც საქართველოს პრეზიდენტის, ედუარდ შევარდნაძის თქმით, შეუქცევადი უნდა გახადოს მშვიდობიანი მოწესრიგების პროცესი ცხინვალის რეგიონში.

ჩვენთვის სასურველი შედეგი არც არძინბასთან შევარდნაძის ამასწინანდელ შეხვედრას გამოუღია და ვერც ჩიბეროვთან მოსალოდნელი შეხვედრა გამოიღებს. მსგავსი შეხვედრები ჩვენს მოსაზრებებთან და დროის გასაყვანად არის მოგონილი. ჩვეიც არ შევარდნაძე, რომ შევარდნაძე ჩიბეროვსაც ისევე ბატონკაცურად მიიღებს, როგორც არძინბასს, - უთხრა პრაიმ-ნიუსს სამანბლოდან დევიდმა გურამ მანსურაძემ.

ანალოგიურად ფიქრობს სასტუმრო „აფხაზეთში“ მცხოვრები, უკიდურესობამდე აუტანელ მდგომარეობაში მყოფი ასობით დევნილი სამანბლოდან.

რამდენიმე თვეა არ დაგეგმვრებიან სურსათით. მხოლოდ 2 ლარსა და 40 თეთრს ვიღებთ. სასტუმროში საცხოვრებელი ფართი აღარ გვყოფნის, რადგან მერვე წელია აქ ვცხოვრობთ, ბავშვები კი ამ ხნის განმავლობაში წამოიხარდნენ და შეგვემატნენ, - ამბობს 3 შვილის დედა ეთერ რომელაშვილი.

თუ შობადობით გამოწვეულ თანდათანობრივ შევიწროებას გავთვალისწინებთ, შესაძლოა ვივარაუდოთ, რომ 2-3 წელიწადში დევნილებს სასტუმროდან გამოვლენ და საპროტესტო აქციებს მოაწყობენ, თორღ მათი ძირითადი მოთხოვნა დამატებითი ფართის გამოყოფა და დახმარების მომატება იქნება.

ლადი როსოჟაშვილი,
პრაიმ-ნიუსი

აზერბაიჯანული მოსახლეობა მიწას ითხოვს

ბუნებრივ 16 საათისთვის გარდაბნის რაიონის სოფელ ვახტანგისის აზერბაიჯანული მოსახლეობის ნაწილი სახელმწიფო კანცელარიასთან მივიდა. ისინი მიწების გამოყოფას ითხოვდნენ.

როგორც აზერბაიჯანელებმა პრაიმ-ნიუსს უთხრეს, სოფელ ვახტანგისის მიწები გარდაბნის რაიონის გამგეობამ თბილისის ფორმა „გეო-აგროს“ გადასცა იჯარით, მათ კი არაფერი დაუტოვა.

„გეო-აგროს“ შარშან, გარდაბნის რაიონის გამგეობის თანხმობით, ვახტანგისის კოლმეურნეობისაგან ერთი წლით ადრე იჯარით 350 ჰა მიწა ვადის გასვლის შემდეგ ფორმამ მოსახლეობას განუცხადა, რომ საიჯარო ხელშეკრულება გარდაბნის გამგეობასთან 10 წლით გააგრძელდა, - ჩიოდნენ აქციის მონაწილენი.

მათი თქმით, ვახტანგისელები იყვნენ რუსთაველი ქვემო ქართლის გუბერნატორთან ლევან მამალაძესთან და 660 ოჯახისათვის კოლმეურნეობის კუთვნილი მიწის ნაკვეთის განაწილება მოითხოვეს.

აქციის მონაწილეებთან სასაუბროდ გამოსულმა სახელმწიფო კანცელარიის კონსულტანტმა სოფლის მეურნეობის ხაზით, სემონ შენაძემ პირობა დადო, რომ ხედავს მამალაძესთან ერთად ჩავა სოფელ ვახტანგისში და ადგილზე მისჯვლებს პრობლემის გადაწყვეტის გზებს.

როგორც პრაიმ-ნიუსს უთხრა სემონ შენაძემ, ის მიწა, რომელსაც აქციის მონაწილეები ითხოვენ, კანონით არ ეკუთვნის, რადგან სოფელ ვახტანგისის მეურნეობა სპეციალიზებულია და პრეზიდენტის ბრძანების თანახმად, იგი არ დაშლილა. ამ სოფლის მოსახლეობა მეზობელი სოფლის მიწებით უნდა დააკმაყოფილოს, თუკი ამის შესაძლებლობა იქნება. (პრაიმ-ნიუსი)

ფაქტები - სიბუხეში ახსნა ჩვენი

ჩვენ არ გვაქვს საფუძველი, ეჭვი შევიტანოთ თ.სიგუას მიერ გაზ. „კვირის პალიტრაში“ გამოქვეყნებული ინფორმაციის სისწორეში, რამდენადაც იმათ, ვისაც იგი ეხება, დღემდე ამ ფაქტების უარყოფა არ გამოუქვეყნებიათ (ასეთი პიროვნება რამდენიმეა, მათ შორის ე. შევარდნაძე, ჯიოსელიანი, თ. კიტოვანი, გ. ყარაყარაშვილი. ამ ოთხიდან ორი დაპატიმრებულია, ერთი - დაჭრილი). მაგრამ ყველას აქვს უფლება ამ ფაქტებზე იფიქროს და მკითხველს შესთავაზოს მათი ინტერპრეტაცია სხვა ფაქტების და სხვა მოსაზრებების კონტექსტში. ქვემოთ მოგვყავს რამდენიმე ფაქტი თ.სიგუას ინტერვიუდან და მათი ინტერპრეტაციის ცდა.

საფორმალო თემა მრავალ გამოქვიშვისათვის

ნოღარ ნათაქ

I შპშ. თ.სიგუას ინტერვიუში ვკითხულობთ:

... (1992 წლის აგვისტოს 14-ის შემდეგ) ეს იგი, რაინგზის დაცვისთან ერთად აფხაზეთში შევალ სეპარატისტული ძალების მოთხოვნის ითვალისწინებით?
- რა თქმა უნდა, იმდენად უძლური იყო არძინბა მაშინ, რომ ელემენტარულ ორგანიზებულ წინააღმდეგობას ვერ გაგვეწვედა და ყარაყარაშვილი ფსოლზე იქნებოდა. არსად არ უნდა გაჩერებულიყო და არც გაჩერებულა სოხუმამდე. მეტიც, გუმისთასაც გასცდა და... უკან მოაბრუნა შევარდნაძემ. ამ დროს კი რა ხდება? ჩვენი სახელმწიფო საბჭოს რამდენიმე წევრი გულაუთაში ჩავა და იქიდან შემატყობინეს, - არძინბა არსად ჩანს, ხოლო აფხაზები საშინლად დემორალიზებული არიან. არძინბას ვეძებდით ჩვენც და აფხაზებიც: სერგეი ბაგაშვილი, ზურაბ ლაბაძე, ანკეაბი, რათა ოქმი გაგვეფორმებინა იმის შესახებ, თუ ვინ და რატომ, ვისი ბრძანებით ესროლეს აფხაზეთში შესულ ქართულ პოლიციას, რასაც მსხვერპლი მოჰყვა, და დაწვებულიყო გამოძიება. მოგვხსენებდათ, არძინბა და აფხაზეთის მთავრობა საქმის კურსში იყო, რომ ჩვენი ფორმირებები უნდა შესულიყვნენ აფხაზეთში. არძინბა ვერსად ვაიყო. მხოლოდ მოგვიანებით გახდა ცნობილი, რომ იგი სოხუმის „შუქურას“ რაიონში მდებარე რუსეთის სადესანტო პოლკის ტერიტორიაზე იმალებოდა. დრო აღარ ითმენდა. უნდა შესრულებულიყო სახელმწიფო საბჭოს პრეზიდიუმის გადაწყვეტილება და ჯარები ფსოლზედ მისულიყვნენ, ამიტომ მე გავეცი ბრძანება - წინ! მაგრამ, ამ დროს, ჯაბა იოსელიანი გამომიძახა და, - „წუ გაუშვებ ჯარებს წინო... რატომ-მეთქი? მიპასუხა: „მეც ხომ ვარ სახელმწიფო საბჭოს პრეზიდიუმის წევრი ამ შევარდნაძე რეჟიმს გულდაუთამი და ოზგანს აუწყებს, რომ ჯარების წინსვლა შეჩერებულია. პარალელურად, როგორც ვთქვი, ყარაყარაშვილის აძლევს ბრძანებას, დაბრუნდეს სოხუმში და ეს იმ დროს, როცა გიას გავეხვედი იქვე და აკონტროლებს გუმისთას და ეჭვრიც ყველა მდლობს... დაბრუნდა სოხუმში და იმ დღიდან დაიწყო ჩვენი ტრაგედია...“

II შპშ. კითხვაზე „და მაინც, რატომ გააჩერა ჯარი (შევარდნაძემ სოხუმში 1992 წლის აგვისტოს მეორე ნახევარში)? რა იყო ეს? მართლაც დაემუქრა მოსკოვი?“ სიგუა პასუხობს:
- რომ ახსნა, ელცინმა მომთხოვა შეჩერება, აი, რას ამბობდა 1992 წლის შემოდგომაზე თავად ბატონი ედუარდი: „ელცინს ველა-პარაკე, რომელმაც კატეგორიულად განმიცხადა, - ჩვენ არ ჩავერევით თქვენს საზინაო საქმეებში“. ე.ი. მაშინ რასაც ამბობდა, ყველაფერი თავდაყირა დააყენა.“

III შპშ. თ.სიგუა წერს (4-10 აგვისტოს ნომერი, გვ. 16), რომ 14 აგვისტოს დაწყებული ოპერაცია ორი დღე უნდა დამთავრებულიყო და ამ პოზიციის ძალიან საფრთხილი მოტივსაც ასახელებს. ჩემი შხრიდან მინდა დავუმატო, რომ ამ პოზიციის არა თუ საფრთხილიანობისათვის, არამედ ერთადერთობისთვის საჭიროს უნდა ყოფილიყო იმ გარემოების გათვალისწინებაც, რომ პოზიციური ომი რუსეთთან, რომელიც აფხაზეთის სეპარატისტების ზურგს უკან იდგა, მოკრულ პირობებში საქართველოს ცენტრალურ ხელისუფლებას არ შეეძლო. (ამ ფაქტის შექმნილ განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იქნის ჯარების გაჩერების შემთხვევითი ფაქტები).

IV შპშ. თ.სიგუა წერს: აფხაზეთში შესულამდე რამდენიმე დღით ადრე, ჩემთვის მოულოდნელად გახდა ცნობილი, რომ გულაუთაში გამოჩნდა განჯიდან გადაყვანილი რუსეთის 345-ე სადესანტო-მოიერიშე პოლკი, რომელიც აფხაზეთში იყო ნაომარი. ეს გამაგებინა გარის უშიშროების მაშინდელი უფროსმა იური კეშელავამ, იგი ამჟამად დაპატიმრებულია. ეს რომ გავიგე, არ დავიჯერე და ვიფიქრე, ალბათ, აფხაზების შემოგდებული ღვინდორმაკიაა მეთქი, და მაშინვე მივეცი დავალება პოლკოვნიკ ჩიქოვანს, გაერკვია ეს ამბავი, რადგან დაუშვებელი იყო ჩვენი სახელმწიფოს მთავრობასთან შეთანხმებულად ჩვენს ტერიტორიაზე სხვა სახელმწიფოდან სამხედრო ნაწილი გადმოვიყვანათ. მეორეც, თუ ასეთ შენაერთს დილოკაციის ადგილს უცვლი, იმავე წუთში უნდა შეატყობინო ვენაში მოქმედ ვეროპაში შეიარაღების შემცირების ცენტრს. ჩიქოვანმა შეიტხება გაგზავნა ვენაში, საიდანაც მოვიდა პასუხი, რომ „345-ე სადესანტო-მოიერიშე პოლკი დილოკირებულია განჯაში!“ და გავეცე პირდაპირი მოსკოვში და ვკითხე პავლე გრაჩოვს, - რაშია საქმე, რა უფლებით გადაიყვანეთ გულაუთაში ეს ნაწილი-მეთქი? როგორ თუ რა უფლებით, - მიპასუხა, - თქვენს პრეზიდენტის ედუარდ შევარდნაძის თანხმობით. ამ დროს მე უკვე სოხუმში ვარ და იქიდან ვურკავებ შევარდნაძეს: „ბატონო ედუარდ, რატომ გადავითეთ ეს? პასუხი ასეთი იყო: „შემინდა, რომ აფხაზებს ხელში არ ჩავედოთ თანხმობით სამხედრო აგრადრომიო!“, ე.ი. ის აეროდრომი, სადაც ჩიტეც ვერ შედრინდებოდა და ვერც დღეს შედრინდება, ისეა დღესული. მე მას განუცხადე, რომ არც სახელმწიფო საბჭოს, არც მის პრეზიდიუმს ეს გადაწყვეტილება არ მიგვიღია. ამასთან, პრეზიდიუმის ოთხივე წევრს გვქონდა ვეტოს დადების უფლება ასეთ გადაწყვეტილებებზე და მე რომ მცოდნოდა ეს ამბავი, ვეტოს დავაგებდი, რადგან ეს არის უღელსი შედრო-მეთქი. ბატონმა შევარდნაძემ კი ბრძანა, - მე გგონი, არ არის შეცდომა, რადგან აფხაზები შეცდებოდნენ, ბოშორასა და იქ არსებული იარაღის ხელში ჩაგდებასა და ა.შ.

V შპშ. თ.სიგუა ინტერვიუშიც ეს აღნიშნულია. იხ. ზემოთ), რომ რაინგზის დასაცავად შესულ ჯარებს არძინბა არ დაჰხვდა და იგი ამ დროს ვერც ტელეფონით სალაპარაკოდ ვერ იპოვეს. თ.სიგუა ამბობს (იხ. „კვირის პალიტრა“, 11-17 აგვისტო, გვ. 3), რომ გადაწყვეტილება არძინბასთან წინასწარ თანამდებობის პირობა გაგზავნის შესახებ (ტელეფონით დაკავშირების პარალელურად) არ ყოფილა და მასვე მოჰყავს შევარდნაძის გამოსვლა 1992 წლის ნოემბერში პარლამენტის წინაშე, სადაც შევარდნაძე ამბობს, რომ ასეთი გადაწყვეტილება იყო, მაგრამ ვერ შესრულდა.

VI შპშ. თ.სიგუა ინტერვიუში მოჰყავს ეპიზოდი 1992 წლის 3 სექტემბრის შეხვედრიდან მოსკოვში, სადაც ნასემა მდგომარეობაში მყოფ ელცინს უთქვამს: „ედუარდ ამბროსოვიჩ, ჩვენ ახლა ხელს მოგაწვრთ სამშვიდობო შეთანხმებას, ყველაფერი კარგად იქნება, ხოლო შემდეგ გაგაგრძელებთ საუბარს ფედერალიზაციაზე“. აქედან თ.სიგუა ასკვნის, „ჩვენს ზურგს უკან (იგულისხმება საქართველოს დელეგაციის დანარჩენი წევრების ზურგს უკან) რაღაც მოლაპარაკებები მიმდინარეობდა“ (შევარდნაძესა და ელცინს შორის).

დავუმატოთ ამ ფაქტებს სხვა ცნობილი ფაქტებიც უშუალოდ აფხაზეთის ომის წინ შექმნილი სიტუაციიდან (მაგრამ მხოლოდ ისეთი ფაქტები, რომლებიც დავას არ იწვევს), და წარმოვადგინოთ ამ გზით მდგომარეობის საერთო სურათი. იგი ასეთია:
ა) საქართველოში და სომხეთში მიმავალი მატარებლები აფხაზეთში იძარცვება. საქართველოს შუშლია თავისი ტვირთები რუსეთიდან რაღაცა ხნის მანძილზე აზერბაიჯანით ატარის

(რაკი აზერბაიჯანი მეგობრული ქვეყანაა და საქართველოს ბლოკდას არ უტარებს). სომხეთს არ შეუძლია.

ბ) საქართველოს არ შეუძლია ან ძალიან ძნელად შეუძლია პოზიციური (ე.ი. ხანგრძლივი) ომი აფხაზეთში რუსეთის და მისი დამჭაშების წინააღმდეგ, რადგან მოწინააღმდეგის აღმართი რუსურები (მთიულთა და სხვათა წყალობით) საქართველოსაზე ნაკლები არ არის, იარაღისა და საჭურვლის რესურსები კი პოტენციაში მრავალჯერად მეტია (რადგან აშკარაა, რომ რუსეთი მხოლოდ იმდენ იარაღს და ტყვია-წამალს მოგვცემს, რამდენიც სჭირდება საბრძოლო ოპერაციის დაწყებას, მაგრამ არა იმდენს, რამდენიც სჭირდება მის მოგებას. ახალიციის დივიზიის მოძვლებული და დაძველებული ტანკების გადმოცემა საქართველოსთვის, ცხადია, უნდა განხილულიყო მხოლოდ როგორც ყალბი წაქეზება არასწორი სტრატეგიული ნაბიჯის გადასადგმელად).

გ) საქართველოს ცენტრალურ ხელისუფლებას ამ დროს აქვს დაურეგულირებელი შეიარაღებული კონფლიქტი სამანბლოში, რომელიც, მიუხედავად მოჩვენებითი ზედაპირული სტაბილიზაციისა, ვითარდება და ახალ-ახალი მსხვერპლი მოაქვს. შესაბამისად, საქართველო რაა დანტერესებული წმინდა სტრატეგიული თვალსაზრისით, რომ ერთდროულად მოახდინოს შეიარაღებული ძალების დაბანდება - თუნდ უსისხლო - ორ სხვადასხვა თეატრზე.

აღწერილი მდგომარეობიდან გამომდინარე, საქართველოს ხელისუფლებას აქვს არჩევანი, დაიწყოს თუ არ დაიწყოს რაინგზის დაცვის ოპერაცია მოცემულ მომენტში. საქართველო ამ არჩევანს აცხადებს ოპერაციის დაწყებისას სსსრ-გეგმოდ, მაშასადამე, არა თავის ინტერესებში, არამედ სომხეთის ტვირთბრუნვის შეფერხებლობის ინტერესებში, ანუ, პრაქტიკულად, რუსეთის ინტერესებში, რომლისთვისაც სომხეთი ამ დროს ძირითადი (და ერთადერთი) სტრატეგიული მოკავშირე იყო ამიერკავკასიაში.

თუ ამ დასკვნას შევაჯერებთ აფხაზეთის ომის ცნობილ ფაქტთა გრძელ რიგთან, რომელთა სხვაგვარი ინტერპრეტაცია თუ არა როგორც დალატისა საარღობის შხრიდან შეუძლებელია (ამ ფაქტებზე იხ. ჩემი პუბლიკაცია, გაზ. „საქართველო“, სექცამოშევა „აფხაზეთი-1“, აგრეთვე „საქართველო“ 1997 წ. 84), მაშინ აფხაზეთში ომის წარმოშობა ანუ საქართველოს შეიარაღებული ძალების მოძრაობის ომად ქცევა ასეთნაირად უნდა წარმოვიდგინოთ:

შევარდნაძის გადაწყვეტილებით, რომელსაც იზიარებს თავდაცვის საბჭო, იწყება შეიარაღებული ძალიან გადაადგილება რაინგზის დაცვის მიზნით. თავდაცვის საბჭომ იცის, რომ არძინბა ამ მოძრაობის კურსშია; არძინბა არ ჰხვდება ამ ჩრდილო-დასავლეთისკენ მოძრავე შეიარაღებულ ნაწილებს, არამედ ეცლება თავის რეზიდენციას სოხუმში, რითაც ამ ნაწილების მოძრაობას თბილისის ცენტრალური ხელისუფლებისა და სოხუმის ხელისუფლების შეიარაღებული დაპირისპირების სახე ეძლევა; შემდეგ აფხაზური უკანონო გვარდია (რომლის უკანონობის ფაქტი უკვე იქმნა და ჩრდილში ექცევა ამ შეიარაღებული დაპირისპირების ფაქტის ფონზე) ცეცხლს უხსნის ქართულ ნაწილებს. ამიერიდან ომი უკვე ფაქტია და ამ ომს აფხაზეთზე დანარჩენი საქართველოს შეტყვის გარეული ფორმა აქვს, ამის შემდეგ ომის წაგება, როგორც უკვე ვთქვი, „ტექნიკის“ და პირობის მოხერხების საქმეა.

ჩემი მეთოდოლოგიური კითხვა, რომელიც, ჩემის აზრით, მომავალში გამოიჭება უნდა დასვას და რომლის გამოც მე წინამდებარე მიმოხილვას ვწერ, შემდეგია: თუ შევარდნაძე და არძინბა 1992 წლის აგვისტოში ერთი გუნდის, სახელდობრ, რუსეთის გუნდის მოთამაშე არიან (ეს კი, როგორც აღვნიშნე წინა პუბლიკაციებშიც, სრულებითაც არაა შეუძლებელი), მაშინ რა უშლის ხელს მათ მიერ ამ სცენარის წინასწარ ჩაფიქრებას?

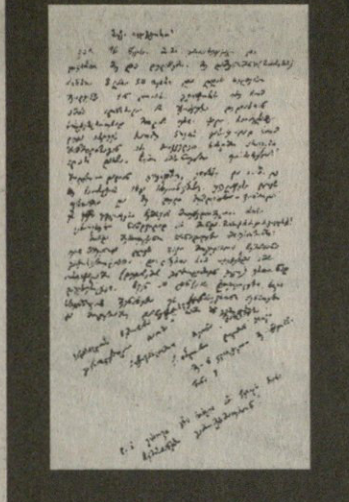

პრტიანად დაგვხვრიბით, ჩვენ ამ ბანჯვას მოვიხილავთ

ბატონო რედაქტორო!

ვარ 16 წლის. მამა გარდაეცვალა და დეარჩით მე და დედამე. მე დამეწიწა (მამაჩემის) პენსია 8 ლარი და 50 თეთრი და დედის ხელფასი შეადგენს 15 ლარს. გვიჭირს ისე, რომ ამის აღწერაც არ შეიძლება. დედასთან სისტემატიურად მოდიხარ ერთი ქალი, რომელსაც დედა აძლევს რაიმე ნივთს გასაყიდად, რომ შემოიღოს ან არ მოეკვდეთ. სახლში არაფერი აღარ დარჩა. ჩემი ამხანაგები, „ფირმაჩემის“ შეილები დადიან ცურვაზე, ენებზე და ა.შ. და სპორტის სხვა სახეობებზე. ყველაფერი დღეს ფასია და მე გული მემღვრება - ვინაიდან ეს ყველაფერი ჩემთვის მიუწვდომელია. ასეთი ცხოვრება ნამდვილად არ მინდა. მთხოვრობას კი არ ვიკადრებ!

მინდა შემოვიტანო წინადადება მთავრობაში: ერთ მშვენიერ დღეს თავი მოვიყაროთ ჩემსთან გატირებული ბავშვებს და ლბერია რომ აკეთებდა ამას ორთაქალაში (დღეაღმის გადმოცემიდან ვიცი), ერთიანად დაეხვებოდა. ჩვენ ამ ტანჯვას მოვიცილებთ, ხოლო სახელმწიფოს შეენახება ეს რეზანხვერიანი პენსიები და მოგებაში დარჩება. რაში გამოადგება საქართველოს ჩემისთანა

გატირებული და გაუნათლებელი თაობა?

აკაკი ციციანი
თბილისი
თბილისი, მთიანეთის რაიონი, მ-6
კვარტალი, მ-IV კორპუსი, პინა 8.
P.S. გთხოვთ, გზა მისცეთ ამ წერილს, რათა ჩემსთანები გამოემხმართონ!

მოხსარება ადგილობრივმა ხელისუფლებამ უნდა აკონსერვოს

სამართლებრივი ჯანდაცვის სამინისტროს ცნობით, ბოლო დროს ეპიდემიოლოგიური ეითარება განსაკუთრებით შემამფრთხილებელი იყო ბორჯომისა და ხაშურის რაიონებში, სადაც დაფიქსირდა ნაწლავური ინფექციების შემთხვევები, რომელიც წყალმომარაგების სისტემის სიძველით იყო გამოწვეული.

ბორჯომის რაიონის სადგურისა და გუჯარეთის წყალსადენებში წყლის უხარისხობამ გამოიწვია დიარეული დაავადებები. ბორჯომში გამოვლინდა 277 შემთხვევა, აქედან 245 ადგილობრივი მაცხოვრებელია, დანარჩენი - დამსვენებელი. ხაშურში 170 შემთხვევაა დაფიქსირებული.

ჯანდაცვის მინისტრის, აეთანდლე ჯორბენაძის განცხადებით, სანამ არ მოხდება წყალსადენის გაწმენდა და არ ჩატარდება განმეორებითი ანალიზები, წყალი ექსპლუატაციაში არ გაიშვება. ჯანდაცვის სამინისტროს აზრით, მომხდარზე ბორჯომისა და ხაშურის რაიონების ადგილობრივმა ხელისუფლებამ და „წყალ-კანალიზა“ უნდა აკონსერვოს (გვა).

დღეს ბაბინკოვს შეხვედებიან

დღეს ზუგდიდის მერი ლერი ჭითანაძე და ზუგდიდის პოლიციის სამმართველოს უფროსი ლეიბა მანია გალში შეხვედებიან აფხაზეთში რუსეთის სამშვიდობო ძალების მეთაურს დოლი ბაბინკოვს.

როგორც პრამ-ნოსის განცხადება ზეიად მანია, დღის 10 საათისთვის დანიშნული შეხვედრის მიზანია 24 აგვისტოს გალის რაიონის სოფელ ხუმუშქურში აფხაზეთში მილიციის მიერ დაკავებული ავტობუსის მგზავრებთან დაკავშირებული გარემოებების გარკვევა.

ავტობუსის 30 მგზავრიდან, რომლებიც ზუგდიდის გალის რაიონში მიდიდნენ, ნაწილი გაანთავისუფლეს, ხოლო ნაწილი გალის მილიციის წინასწარი პატიმრობის საკანში პყაეთ დაპატიმრებული.

გუშინ საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელმა ჯემალ გახაკიძემ პრამ-ნოსის აცნობა, რომ განთავისუფლებული მგზავრებიდან თითო 100 ათასი რუბლი გადაახდებიან.

როგორც პრამ-ნოსის განცხადება ზეიად მანია, აფხაზეთში მილიციის წარმომადგენლები აცხადებენ, რომ არ გაანთავისუფლებენ დაკავებულებს, ვიდრე არ გაარკვევენ, თუ ვის ეკუთვნის ავტობუსში აღმოჩენილი იარაღი. (პრამ-ნოსი)

რა ბანდა მს/პეპელა?

ამერიკული თეთრი პეპელა განაგრძობს მცენარეების განადგურებას აჭარაში. როგორც პრამ-ნოსის აცნობეს აჭარის სახელმწიფო საკარანტინო ინსპექციაში, ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭომ 3 ათასი ლარი გამოყო მანებებელთა საბრძოლველად, მაგრამ ეს არ არის საკმარისი.

თეთრმა პეპელამ უკვე მცენარეების 80 პროცენტი დააზიანა ქალაქ ბათუმში. ამერიკული თეთრი პეპლის გაფრქველების დოკალიზება ვერ მოხერხდა - ის უკვე შეეღდა ქობულეთისა და ხელვაჩაურის რაიონებში.

რომის საერთაშორისო კონვენციის თანახმად, იმ ქვეყანამ, საიდანაც გაფრქვლდა ამერიკული თეთრი პეპელა, უნდა მოახდინოს მანებებელთა საბრძოლველად დახარჯული თანხების კომპენსირება.

ამერიკული პეპელა საქართველოში რუსეთიდან შემოვიდა 1968 წელს, მაგრამ მაშინ შედგენი იყო საუბარი რაიმე კომპენსირებაზე, რადგან არსებობდა ერთიანი სახელმწიფო. დღეს კი, საქართველოდან პეპლის სხვა ქვეყანაში მოხვედრის შემთხვევაში, ჩვენს ქვეყანას მრავალმილიონიანი ჯარიმის გადახდა მოუწევს. (პრამ-ნოსი)

მინის ბალახაღს ითხოვენ

„ფორნლა“-ს კორესპონდენტის ცნობით, გალის რაიონის სოფთაჯილონში გალის რაიონის აფხაზეთში ადმინისტრაციამ სოფლის ქართულ მოსახლეობას დაურიგა მიწით სარგებლობის საგადასახადო ქვითრები და კატეგორიულად მოითხოვა ე.წ. პირველი და მეორე კვარტლის მიწის გადასახადის გადახდა.

მხნე ჩვენ

მე პირადად, ასი დოლარი მაქვს მზად

დღემანდელი საქართველო რომ მრავალმხრივ ადგას ყოილ გზას, ამაზე ორი აზრი არ არსებობს. მაგრამ ეს სიკეთე მაშინ უფრო იჩნებოდა წონიან - დაფასებული, საქართველოს რომ არ ემუქრებოდა გადაშენება და მოფლიო რუკიდან ამოშლა მოსახლეობის კატასტროფული კლებების გამო.

სხვა თემებთან ერთად, ამ თემამზედაც, ამ 40 წლის მანძილზე, მრავალი ანდაზა - ნაყუსი გამომიტყუნებია (ცალკე წინადაც გამოვეცი).

ამასთან, ისიც კარგად მოგეხსენებათ, რომ ვი და ვიში საქმეს არ შევლის და ჩემი ამ განცხადების მიზანიც სწორედ ისაა, თუ როგორ მოვუაროთ ჩვენს ერის კატასტროფულად კლებას და საქართველოს ყოფნა-არყოფნის საქმეს (ნუთუ ღირსნი ვართ მწარედ ნათქვამისა: „ქართველებს რომ შექლოთ, ნახევარ ბავშვს გააკეთებენო“).

რა ვიღონოთ, რომ საქართველო „წითელი წინის“ ბინადარი არ გაგზავლოთ?

ჩემი აზრით, ამ ძალზე რთულ და მტკივნეულ საკითხს, ძალზე იოლად მოველბა. სახელდობრ: დღეს რომ ცხოვრების ახალი სისტემა - წყობით ბიზნესმენები გაგვიმრავლდნენ (და ლ-

ერთმა კიდე უფრო ამრავლოს), მილიონ ლარს რომ ხურდა ფულად სთვლიან, ყოველი მშობიარე დედა რომ ათასი ლარით დასაქმდეს, საქართველოც ხომ ათასი ქართველი ბავშვით დასაქმდებოდა თავად ბატონი ბიზნესმენი კი ისტორიაში ჩაეწერება ტიტულით: „ათასი ბავშვის მშობელი“.

ამასთან: ბიზნესმენთა ჩამოღობა, განა ცოტანი გვეყვანან, კანონიერი და ალალი გზით ნაშოვი ფული რაში დააბანდონ, არ იციან, და რომ სიამოვნებით იყისრებენ მეცენატობას და მსუყე თანხებით დაეხმარებიან „ქართველთა გამრავლების ფონდს“.

ასეთი ფონდი თუ ჩამოყალიბდება, რაც აუცილებელია, მე პირადად, არცთუ ჭიბგამართულ კაცს, ფონდში შესატანად ასი დოლარი მექვს მზად. ახლა კი, ბატონებო, სიამოვნებით გთავაზობთ ამ თემამზე შეთხზულ ჩემს ნაყუსს:

მრავალმილიონობისთვის დაჯილდოება-წაქეზება ისე უნდა გავზარდოთ, რომ ცოლი ეხვეწებოდეს ქმარს - თუ გინდა რომ გავეყლდეთ, ბავშვი გამიყეთო.

პანჯანა ჯაჩიოვილი

„მფრინავ ბაქსავს“ ყაზახეთი შეიქმნა

მაზახხეტი მზად არის შეიქმნოს საქართველოსგან იაკ-58-ის ტიპის 6-ადგილიანი 12 თეთმფრინავი, რომლებსაც მეტსახედად „მფრინავი ტაქსები“ შეარქვეს.

თბილისის საავიაციო გაერთიანებამ დაკვეთა მიიღო ე.წ. „ხური ფირმა“ იაკ-ალაკონ ავიაკოსმოსისაგან, რომელი მზად არის 250 ათასი დოლარი გადაიხადოს თითო თეთმფრინავში.

თავის მხრივ, ქართული მხარე ვალდებულია წლის ბოლომდე მიადლოს თეთმფრინავები ყაზახეთს. შეთანხმება ამის შესახებ მიღწეული იქნა თეთმფრინავის დათვალეობის შემდეგ ავიაკოსმოსურ სალონზე „მაქს-97“, რომელი 19-დან 24 აგვისტომდე იმართებოდა მოსკოვთან ახლოს - უუკუსკში.

იაკ-58 შეიქმნა თბილისის საავიაციო გაერთიანების და იაკოვლევის სახელობის საკონსტრუქტორო ბიუროს თანამშრომლობის შედეგად თეთმფრინავის პირველი გამოცდა შედგა 1993 წელს (პრამ-ნოსი)

რა ბანდა მს/პეპელა?

ამერიკული თეთრი პეპელა განაგრძობს მცენარეების განადგურებას აჭარაში. როგორც პრამ-ნოსის აცნობეს აჭარის სახელმწიფო საკარანტინო ინსპექციაში, ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭომ 3 ათასი ლარი გამოყო მანებებელთა საბრძოლველად, მაგრამ ეს არ არის საკმარისი.

თეთრმა პეპელამ უკვე მცენარეების 80 პროცენტი დააზიანა ქალაქ ბათუმში. ამერიკული თეთრი პეპლის გაფრქველების დოკალიზება ვერ მოხერხდა - ის უკვე შეეღდა ქობულეთისა და ხელვაჩაურის რაიონებში.

რომის საერთაშორისო კონვენციის თანახმად, იმ ქვეყანამ, საიდანაც გაფრქვლდა ამერიკული თეთრი პეპელა, უნდა მოახდინოს მანებებელთა საბრძოლველად დახარჯული თანხების კომპენსირება.

ამერიკული პეპელა საქართველოში რუსეთიდან შემოვიდა 1968 წელს, მაგრამ მაშინ შედგენი იყო საუბარი რაიმე კომპენსირებაზე, რადგან არსებობდა ერთიანი სახელმწიფო. დღეს კი, საქართველოდან პეპლის სხვა ქვეყანაში მოხვედრის შემთხვევაში, ჩვენს ქვეყანას მრავალმილიონიანი ჯარიმის გადახდა მოუწევს. (პრამ-ნოსი)

ჰყავს კი ბანა საქართველოს მეგობარი?

„ბარამული ვირები ღომების საკბილა უდაბნოში, ღარბები კი მდიდართა საძოვარი“, - გვამცნობს ზორაქის „სიბრძნის წიგნი“ ბიბლიიდან.

ეს აღგვორია თვალსაჩინო ნიშნული ადამიანთა და, უფრო მეტიც, სახელმწიფოთა ურთიერთობის შეფასებისა და მიგვიანიშნებს იმაზე, რომ ძლიერებისა და სიმდიდრით განსხვავებულებს (ადამიანებსა თუ სახელმწიფოებს), ასევე სხვადასხვა მისწრაფება და სულისკვეთება ამობრავლებს ერთმანეთის მიმართ. ერთის სისუსტითა და გაჭირვებით სარგებლობს მეორე.

განა გაჭირვებამ არ გაზიანა ათასობით ადამიანი საქართველოდან უცხოეთში სხვათა, შეძლებულთა კარზე მოახლეობად რომ დამდგარიყვნენ, ანდა სხვა არაპრესტიჟული საქმიანობისათვის მოეკიდათ ხელი?

აღებული სესხისა და კრედიტის გადაუხდელობის გამო ხომ არა ერთმა ჩვენმა თანამემამულემ გაყოდა ყველაფერი და დარჩა გაუბედურებული?

ურთიერთგანსხვავებულ მისწრაფებებზე აგებულ სახელმწიფოთა პოლიტიკაში რჩება კი ადგილი მეგობრობისათვის?

ერთი წარმოდგენენ ზესახელმწიფოებს, განვითარებულ ქვეყნებს, მეორენი ჩამორჩენილ, სუსტ ქვეყნებს, მოსახლეობის უმრავლესობის დუხბური ცხოვრებით, საგარეო ვალდებობის საკომპენსაციოდ ქვეყანა იძულებული ხდება დასთმოს თავისი ბუნებრივი რესურსები, სხვა უძრავ-მობრავი ქონება, მიწაც მ და...

„საქართველოს მეგობრები“ - გაერცვლდა ასეთ გამოთქმა ხელისუფლების ზოგიერთ წარმომადგენელთა მხრიდან და ამ მეგობრებში იგულისხმებიან „ძლიერი ამა ქვეყნისა“.

მდიდართა და ძლიერთა სუსტებთან დამოკიდებულებაზე აკი უემოთხვეული სიბრძნეც მიგვანიშნებს და...

ჰყავს კი განა საქართველოს მეგობრები?

- ეინ მეგობრობდა საქართვე-

ლოს აფხაზეთში თუ შიდა ქართლში, როდესაც ჩვენ მთელი სისასტიკით დამარცხდით და დაეთმეთ ტერიტორიები?

- ეინ ზრუნავს კონკრეტული საქმით დღეს საქართველოს ეკონომიკის ამოქმედებისათვის?

- ეინ გადააქცია საქართველო უცხოეთის საბაზრო დანამატად?

იქნებ სჯობდეს ამ ხმაურიანი გამოანთქამისაგან „საქართველოს მეგობრები“ თავი შეგვეკავებინა, მით უფრო, თუ ეს მეგობრობა რეალური საქმით არ დასტურდება, გადაუტრედი რჩება რა ქვეყლა ძირეული პრობლემისა საქართველოს გამთლიანების, ეკონომიკის აღდგენისა და სოციალური უზრუნველყოფის საქმეში, რაც საქართველოს არცთუ ისე დიდი ხნის წინ ძირითადად მოგვარებული ჰქონდა.

გემართებს ამაზე დაფიქრება.

პირან ხაჩიოვილი,
ტაშიქპარი
უნივერსიტეტის დოცენტი

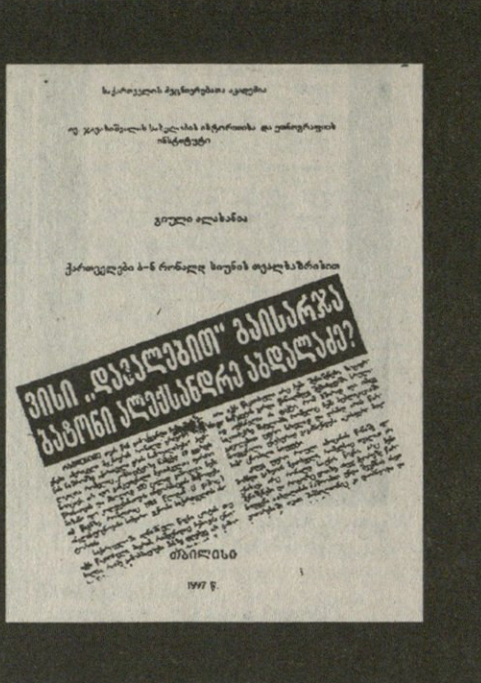
მალბატონი გალასანია განრისხებულია (იხ. გვ. „საქართველო“, №80) ჩემი წერილის გამო, რომელიც შექმნილია ახლანდელ დასტამბულ მის წიგნაკს - „ქართველები ბნ. რონად სიუნი თვალსაზრისით“. გამომდინარე სიუნი წიგნის (ქართველი ერის ჩამოყალიბება) შინაარსიდან, გალასანიას წიგნაკის ნახევარზე მეტი ქართულ-სომხური ურთიერთობების საკითხებზე მსჯელობას ეთმობა (სიუნი ამერიკელი სომხები). ჩემი დრმა რწმენით, და ამას, ალბათ, საქმეში ჩახედული არაერთი აღმამიანიც დაინტერესდება, საქართველო-სომხეთის ურთიერთობის პრობლემები ქართულ სამეცნიერო ლიტერატურაში ერთობ არადაამაყავილებლადაა შესწავლილი (დღეს საქართველოში არ არსებობს ერთი მცირე სამეცნიერო უწყვეტი კი, სადაც ამ საკითხების სერიოზული კვლევა-ძიება ხდებოდეს). ამ რამდენიმე თვის წინ გაზეთ „საქართველოში“ დაიბეჭდა ბატონ აკაკი ბაქრაძის წერილი („გასაღები აზროვნება“), რომელშიც სამართლიანად იყო ხაზგასმული, რომ დღემდე ქართველმა მეცნიერებმა დამაჯერებელი ახსნა ვერ მოუძებნეს ჩვენი წინაპრების მიერ წმინდა, პატიოსან წიგნად შერაცხილ „ქართლის ცხოვრების“ კრებულში შეტანილ ლეონტი მროველის „ცხოვრება ქართველთა მეფეთაში“ წარმოდგენილ არმენოფილურ თვალსაზრისსხვაე უამრავი რამ არის გაურკვეველი. ავიღოთ, მაგალითად, შარგრძელთა მეტისმეტად დაწინაურების საკითხი თამარ მეფის დროს. ესეც დღემდე სადავო, სადავადარაბოდაა ქცეული.

სომხები ისტორიკოსები, მათ შორის, სიუნიც ამტკიცებენ, რომ თამარის დროს საქართველოს სამეფოს, ფაქტობრივად, შარგრძელები განაგებდნენ. ქართველი ისტორიკოსებს ეს აზრი მიუღებლად მიანიჭათ, მაგრამ ეს პრობლემა შემდგომ, ჩალრამაველ შესწავლას ნამდვილად საქირიებს. ჩემი აზრით, შარგრძელები საქართველოს სამეფო კარზე იმტომ დაწინაურეს მეტისმეტად, რომ, ვერ ერთი, ამით განზარაბული იყო მაშაღლიანთა ბატონობისაგან დიდი ბრძოლების შედეგად განთავისუფლებული სომხეთის შემოპოტიკცება საქართველოსთან; მეორეც, შარგრძელთა გრიგორიანული საგვარეულო (თუ ისინი წარმოშობით არ იყვნენ სომხები, გასომხებული მაინც იყვნენ) მდიდარი იყო დაკავშირებული სომხური მოსახლეობის სხვადასხვა ფენებთან, კერძოდ, სომხურ სამღვდლოეზრასთანაც. ამის წყალობით შარგრძელები, მეტადვე, ზაქარია და ივანე ჩახედული იყვნენ ხმელთაშუა ზღვის სანაპიროზე ემიგრანტი სომხებისაგან XI ს-ის ბოლოს შექმნილი კილიკიის სომხური სახელმწიფოს საქმეში. კილიკიის სომხური სამეფოა კი, ასევე, სომხეთის საზღვრებში ბიზანტიის იმპერიის მიერ გადგებული სომხური საპატრიარქოდან საქართველოს სამეფო კარს შეეძლო მნიშვნელოვანი ინფორმაციის მიღება მახლობელი აღმოსავლეთისა და ევროპის ქვეყნების ცხოვრებიდან, მათი პოლიტიკის თაობაზე. დაწინაურებული ვარ, გალასანიას იტყვის, ეს საეკლესიო მოსაზრებააო. ისტორიაში, მით უმეტეს, მასალების ნაკლებობის ვითარებაში, ბევრი რამის დამტკიცება მათემატიკური სიზუსტით ვერ ხერხდება. ამის გამო ვართულებზე, პირობებზე უარი არ უნდა ითქვას. რაკი ქართულ-სომხური ურთიერთობების შესწავლა ვერცხრობით მხოლოდ ამ დონეზე, მსგავს საქითხებზე სიუნიდან კამათი (თანაც ამასთან დაკავშირებით ინგლისურ ენაზე წიგნის გამოცემა) სპეციალისტს უნდა მიენდოს, რამეთუ სიუნი წიგნი სომხური სულისკვეთებითაა გამსჭვალული, იგი საქართველოს ისტორიის სომხური ვარიანტი. გალასანიას, ალბათ, აღიარებს, რომ მან არ იცის სომხური ენა და არ არის არმენოლოგი ისტორიკოსი. რაც შეეხება იმას, მე რომ მიკითვებს, ინგლისურად ვერ კითხულობო, ვინ მოახსენა? ლამის დავუკვირებ, ჩემი ოჯახის წევრებს შორის რამაში ხომ არ გაიჩინა? მართალია, ამ ბოლო წლებში ხშირად ვერ ვახერხებ ინგლისურად კითხვას, მაგრამ როცა აუცილებელია, ვცხირობ.

გალასანიას ბრალს მდებს, რომ მე სიუნი წიგნის რუსული თარგმანიც არა მაქვს წაკითხული. ჩემს წერილში მივუთითებდი, რომ სიუნი რეაქციონერად მიანიხი ილია ჭავჭავაძე და ამასთანავე აცხადებს, თითქოს ქართველები XIX ს-ის ბოლოს რუსეთის იმპერიამ მიუსია სომხებს. შევიწროვა სომხები ქართველების დასმენის, მათი ცილისმწამებლური თხზულებების გამოკვეყნების შედეგად (ილიას „ჭავთა ლალი“ ცილისმწამებლური ყოფილა). გალასანიამ ამ ფაქტებს რატომღაც გვერდი აუარა (ვითომ უფრო საყურადღებო ინფორმაცია მიწვალა მან მკითხველს?), ხოლო მე მიკითხვებს, მათ შესახებ ყურმოკრით იცო. რაკი ასე წავიდა საქმე, დავასახელებ სიუნი წიგნის რუსული თარგმანის გვერდებს (180, 193, 195, 196 და სხვა). შემოიღო დამატებით ერთი ციტატაც მოვიტარო სიუნი წიგნიდან: „სოციალურ სისტემაში ქართველი თავადანაპრობის მიერ თავისი მაღალი მდგომარეობის სწრაფად დაკარგვის ვითარებაში ყველა წოდების ქართველები განიცდიდნენ პოლიტიკური უმწიფობის და შიშის გრძობას, რომ ისინი დაკარგავდნენ ყველაფერს გაუმძღარი სომხების წყალობით“ (გვ. 192). ქართველ ხალხს თემურ ლენგისა და შაჰ-აბასის ურლოების წინაშე არ მოუხრია ქელი და ვითომ მართლა ასე ეწინააღმდეგებოდა სომხებისა XIX-XX ს-ის მიჯნაზე? ცნობილია, თუ რა დიდ როლს ასრულებდნენ მესხები საქართველოს ისტორიაში, მაგრამ როგორ დაწინაურდნენ ისინი ჟამთა სივით, გამაშაღლიანების შემდეგ, ეს პროცესი XIX-XX ს-

მე დაჭრილი ჯავახეთის ბაიულები გაპლაბან ბარჯას!

შიც გაგრძელდა. გარკვეულწილად იგივე ითქმის ქრისტიანი ქართველების მნიშვნელოვან ნაწილზეც, მაგრამ გამოვლილი იმ ერს, რომელსაც მე თურქებად ჰყავდა ილია ჭავჭავაძე და მისი თანამებრძოლები, სომხების ასეთი საშინელი შიში ვერ ექნებოდა. ახალ, შეცვლილ ვითარებაში ყოველგვარ სავფრთხილ ქართველი მოღვაწეები შესაფერი მეთოდებით დაუპირისპირდნენ და ილიამაც ასე მიმართა საქართველოს გასომხების მოსურნე სომხთა გარკვეულ წრეებს: „ჩვენ, ბევრი გვეონდა, თუ ცოტა, შეგივრობეთ, შემოგინებთ, გიძმეთ და შნ მტრად ნუ გგვივლით“.

ლოს დაპყრობას, რითაც ხელს უშლიდნენ საქართველოს გაერთიანებას, როგორ მოხდა, რომ დასავლეთ საქართველოს გელესია არაერთი საუკუნის განმავლობაში ბერძნული იყო და არა ქართული? არადა, დასავლეთ საქართველოს იმთავითვე აღმოსავლეთ საქართველოსთან რომ გაცილებით მეტი რამ აკავშირებდა, ვიდრე ბიზანტიის იმპერიასთან, ამიტომაც გარდაიქმნა ლიხსიკეთის ბერძნული ეკლესია ქართულად და აფხაზთა სამეფოც ამის გამოც იყო ქართული სახელმწიფო.

სიუნიდან კამათში გალასანიას მოტანილი აქვს ნ. ყორღანის სიტყვები: „არცერთი ერს არ წამოუყვებია ისეთი მოთხოვნები, რომელიც არ ყოფილიყო დაკმაყოფილებული. ამით აიხსნება ის იფიეთი მოვლენა, რომ წმინდა სომხებით დასახლებულ ახალქალაქის მახრამ არჩევნების დროს სომხურმა ნაციონალურმა პარტიამ დაწინაპა მიიღო გაცილებით საკლები ხმა, ვინმე საქართველოს სოციალ-დემოკრატიაში“. გალასანიას ნ. ყორღანის ამ გამოხატვაში ასე აქვს: „რაც შეეხება ცნობას იმის შესახებ, რომ ახალქალაქის მახრა მხოლოდ სომხებით იყო დასახლებული, ერთგვარ დაზუსტებას მოითხოვს. 1886 წლის აღწერის მიხედვით, ახალქალაქის მახრაში (ჯავახეთში - ა.ა.) 59496 სულიდან 6617 - რუსი, 691 - ქურთი, 42301 - სომხი, 6081 - ქართველი და 3690 - სხვები იყვნენ“. მაშასადამე, 1886 წელსაც ჯავახეთის მოსახლეობის დაახლ. 70 პროცენტი სომხები ყოფილან. უფრო გვიანდელი ვითარებითაც თუ დანერგვსება გალასანიას, შემოიღოა მოგახსენო, რომ დღევანდლის ჯავახეთის მოსახლეობის დაახლ. 95 პროცენტი სომხია და მხოლოდ სამიოდე პროცენტი ქართველი. რუსეთის იმპერიის წყალობით რაკი ჯავახეთის ბედის ბორბალი ასე უკუღმა დატრიალდა, ნ. ყორღანის მოტანილი სიტყვებიც ერთგვარ კი არა, გვიანდელ წინააღმდეგობას ნ. ყორღანის არ იყო ეროვნული მოღვაწე, იგი პარტიული მოღვაწე გახლდათ, მარქსიზმის იდეებით იყო გაბრუნებული და ამიტომ ლორე-ტაშირის და ჯავახეთის ბედი დიდად არ აწუხებდა. მაღლობა დმეროს, საქართველოში იყვნენ იმ დროს ეროვნული ძალებიც, რომლებიც ჯავახეთზე ზრუნავდნენ. მათი წყალობით შესაძლებელი გახდა ჯავახეთის შენარჩუნება. ჯავახეთისათვის თავგამოდებული მებრძოლად შეიძლება დავასახელოთ, მაგალითად, თვალსაზრისით ქართველი მოღვაწე ილია ალხაზიშვილი, რომელიც ათეული წლების განმავლობაში ცხოვრობდა და საქმიანობდა ახალქალაქში.

1918 წ. 22 იანვარს ახალქალაქის სამაზრო აღმასრულებელმა კომიტეტმა დაადგინა - ამ

იერიდან ჯავახეთი სომხეთის ნაწილად ცხადდება. ამის თაობაზე ი. ალხაზიშვილი 1918 წ. 4 თებერვალს გაზ. „საქართველოში“ წერდა: „მე ვარად ანდერძი უნდა ჯავახეთს“. სომხებს არცინ დაუშობს... ერთბაშე მოაწყოთ თაყვანთ სურვილი... მისებრ, მაგრამ მიწა-წყალს ჯავახეთს ვერ დაუშობს. ვერ დაგითმობთ კუმურდოს საკათედრო საეპისკოპოსო ტაძარს, სალამოს შვიდ ეკლესიას, თავაზარენის ტბას, რომლის ნაპირად მინარე წმინდომ მიიღო ვახის ჯვარი... ჯავახეთის „გამოყოფით“ მკვიდრნი, აბორიგენები სომხობის ყმათ უნდა გახდეთ...“

მე კი ასე მეგონა, რომ ჯავახეთის საკითხი საბედისწერო საკითხია... ლამის საბედისწერო გამოდგა იგი პირადად ი. ალხაზიშვილისთვისაც. 1918 წ. 24 თებერვალს ილია წყონია გაზ. „საქართველოში“ შეფუებით აუწყებდა საზოგადოებრიობას 65 წლის მოხუცის, ი. ალხაზიშვილის დღეობის თაობაზე: „ახალქალაქში მოუკლავთ ილია ალხაზიშვილი - ქართულ უფროსადგებულების მუდმივი თანამშრომელი და ჯავახეთში კი - ყოველგვარი ქართული საქმის მეთაური და მოამამ...“

თუ ჩვენ ვერი ვართ, თუ ჩვენი საერთო სეიმი და ეროვნული საბჭოები - ქართული და სომხური თავიანთ ადგილას არიან, მისი მკვლევები და მათი შთამგონებელი უნდა აღმოჩენდნენ იქმან და სამართალში მიცემულნი“. მართალია, ცნობა ი. ალხაზიშვილის მკვლელობის შესახებ ტყუილი გამოდგა, მაგრამ, როგორც ეტყობა, ამგვარი ხმა უსაფუძვლოდაც არ დარჩეულა. ი. ალხაზიშვილი სწორედ იმ ხანებში იძულებული გახდა დეტოვებინა ახალქალაქი და თბილისში გადმოსახლებულიყო.

გალასანიას შეცდომად მიიჩნევს „ერევნის მოედნის“ (ახლანდელი თავისუფლების მოედანი) სახელწოდების ჩემულ განმარტებას. ცხადია, თბილისის ცენტრალურ მოედანს „ერევნის მოედანი“ ქართველი ერის ნებით არ დარჩებია. რუსებმა 1827 წ. ერევანი რომ აიღეს, პასკევიჩი „ერევნის“ („ერევანის“) ტიტულით შეამკეს და მოედანს პასკევიჩ-ურევანის სახ. მოედანი უწოდეს. შემდგომში სომხთა გარკვეულმა წრემ მოახერხა ეს სახელწოდება „ერევნის მოედნის“ სახელით შეცვლილიყო. სფირცხალავა იგონებს, რომ ქართველი საზოგადოებრიობა ცდილობდა, ილია ჭავჭავაძის ძელი ერევნის მოედანზე დაედგათ. ცხადია, ამით იმასაც ისახავდნენ მიზნად, რომ მოედნისთვის სახელწოდება შეეცვალათ.

გალასანიას ბრალს მდებს ისეთი ფაქტების მოტანაშიც, რომლებიც ქართველი და სომხი ხალხების კეთილმეზობლობას ჩრდილს აყენებენ. თუ ასეა, არც მას უნდა ესხენებინა სირიელი, მემტანის, ბარ ჰებრეოსის ცნობა თამარის დროს თბილისში სომხური ეკლესიის დაწვის თაობაზე. ხომ შეიძლება მკითხველი, მეტადვე, ინგლისურენოვანი მკითხველი დაინტერესდეს, შემთხვევით იყო თუ არა ქართველთაგან სომხური ეკლესიის დაწვა?

გალასანიას განრისხებულია ჩემი წერილის სათაურის გამოც და მოძღვრის ტონით მარცხებს - მეცნიერება „საქიდაო ხალხის“ ნუ გვინიშნო. სამწუხაროდ, საისტორიო მეცნიერება ზოგჯერ შეიძლება ბრძოლის ველის ნაწილიც გახდეს. 1919 წ. ივ. ჯავახიშვილი თავის „საქართველოს საზღვრებში“ ასახულებდა, რომ საქართველომ არამც და არამც ლორე-ტაშირი არ უნდა დათმოსო. სულ მალე საქართველოს მაინც მოჰკლიჯეს ეს ძირბეული ქართული მხარე. აკარაა, იმ წლებში ლორე-ტაშირის საქართველოს შემადგენლობაში დარჩენისათვის ყველაზე დიდი მებრძოლი ივ. ჯავახიშვილი იყო თავისი მეცნიერული გამოკვლევებით.

მე ნამდვილად მომხრე ვარ ქართველი და სომხი ხალხების კეთილმეზობლური ურთიერთობისა, მაგრამ იმ პირობით, რომ სომხები ბოლოს და ბოლოს ხელს აიღებენ პრეტენზიებზე ქართული მიწების და ქართული კულტურის მიმართ.

ალქსანდრე აბლაძე

აფხაზეთი

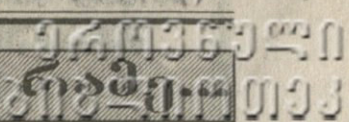
ამ დღეებში გალის რაიონის სოფელ თავდონში აფხაზური ადმინისტრაციის წარმომადგენლებმა ქართულ მოსახლეობას სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ქვითრები დაუბრუნეს. ისინი ამ ეტაპზე I და II კვარტლების გადასახადის შეტანას ითხოვენ.

ამ დღეებში 6-მა აფხაზმა ბოევიკმა სოფელ საბერიოსთან, მდინარე ენგურზე გადასვლისას, დააკავეს 30-მდე მგზავრი, რომლებსაც ჩამოართვეს სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტები, წაიყვანეს გალში და საზღვრის დარღვევის მცდელობისთვის, თითოეული 40000 რუბლით დააჯარიმეს.

მაშ-ს კორესპონდენტი იტყობინება, რომ ამ დღეებში სოფელ დიხაზურგაში აფხაზმა ბოევიკებმა დააკავეს 32 კაცი, წაიყვანეს გალში და საზღვრის დარღვევისთვის 50000 რუბლით დააჯარიმეს.

ამასთანავე ისინი მკაცრად გააფრთხილეს, რომ სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტი არ გადაიტანონ ზუგდიდში და გალის საკოლმეურნეო ბაზარში იყავრონ.

მაშ-ს კორესპონდენტისთვის ცნობილი გახდა, რომ 16 აგვისტოს გალის რაიონის სოფელ გუდავაში ნაღმზე აფეთქებული ქქესი კაციდან ერთი სოფელ ბედიელი იყო, ორი ჩხორთოლელი და სამი სოხუმელი აფხაზური შეიარაღებული ძალების სამხედრო მისამსახურე.

„სიკეთე გაღაიბირა ბორობთა მოღვაძე“

„ღრუხ კითხვას ხალხთა ცუკ-
ლა სიკეთე გაღაიბირა მძინე-
და მძინედა და უცნაურმა
კანონებმა მიიღეს თუხი, მუკ-
და სინდისი და სათნოება, ხელი
თავზედმა დაღმობრძინა სულ-
იგდო მინა და მიტ ჩამატა სა-
მაბათალი“.

უსამართლობამ და ძალმომ-
რობამ შეიწირა გასაბჭოების დღი-
დან ქართველი ერის დიდი ნაწილი,
ერის მამოძრავებელი ძალა, ინ-
ტელექტუალური უმრავლესობა.
„რევოლუციური ტერორი დროე-
ბით მოუღონა საგანგებო შემთხ-
ვევაში, მაგრამ პოლიტიკური ბან-
დიტიზმი აყვანილი სახელმწიფო
პოლიტიკის რანგში, სულ სხვაა“ -
აღნიშნავს ანტონოვ ოვსენკო.

სოციალიზმმა ფეხქვეშ გაათვა
დემოკრატიის სათნოების ყველა პრინ-
ციპი. 70 წლის მანძილზე ისეთი სან-
გრძობი და მასობრივი ტერორი,
რომელიც სპობდა საზოგადოების ყვე-
ლა ფენას, ისტორიაში თითქმის არ
მოიპოვება.

კაცო, რომელმაც რევოლუციის
პროლეტარიატის დიქტატურის სახ-
ელით გააკლეს მილიონები, დე-
მონტაციად იქნა მონათლული და
დატოვდა მთავრობაში განიხილება.
კაცო, რომლის მმართველობის
30 წლის განმავლობაში არც ერთ
დღეს, არც ერთ დამეს, არც ერთ
წუთს არ შეწყვეტილა ქართველთა
სიცოცხლე“ - დემონტაციად იქნა
მონათლული და ზოგერთს დღესაც
მისი დედაბრძოლა სწამთ.

ასიათასობით ლექსი, სიმღერაა
შექმნილი პარტიაზე, ლენინზე,
სტალინზე. ასეთი წიგნიც არის -
ქართველ პოეტთა ლექსთა კრებული
მიმდინედი ლენინისადმი, „ქართული
ლენინიანი“.

სხვა ხალხთა ისტორიაში ძნელად
თუ მოიხსნება ერის იმდენი მოლაღატ-
რამდენიც ქართველ ერში აღმოჩნდა.
ასეთი მოლაღატნი განდიდებულ
იქნენ - სტალინი, ორჯონიკიძე, ბუ-
რიანი და სხვები.

ორჯონიკიძე ერის სიყვარულს
ნაციონალიზმს უწოდებდა. იგი ქართე-
ლ კომუნისტებს ემუქრებოდა: ნა-
ციონალიზმის ნაშთებს თქვენში გა-
ფრთხილებული შანით ამოეწვავო.
ქართველი ერის წინააღმდეგ ყვე-
ლაფერში მხარს უჭერდა სტალინი,
რისთვისაც მას სტალინის სახელი
უწოდეს.

სტალინთან ერთად დიდია ორ-
ჯონიკიძის „დამსახურება“ 1921 წელს
საქართველოს დაპყრობაში. თორე ცხ-
ებზე ამხედრებული შემოუძღვა უცხო
ჯარს საკუთარი ერის დასამორბელად.
მის მიერ გაჩუქებული ტერიტორიები
და ავტონომიები დღესაც დიდი სისხ-
ლისღირსის ფასს გვიჯდება.

ლენინის არასოდეს უფიქრია
დაეყენებინა საკითხი ამიერკავკასიის
ფედერაციის შექმნის თაობაზე. ეს ორ-
ჯონიკიძისეული წინადადება იყო. ამ-
იერკავკასიის ფედერაციაში ყოფნა
საქართველოს ართმევდა იმ პრივი-
ლეგიას, რაც მას შეეძლო დაეკავებ-
ინა თავისი გეოგრაფიული მდგო-
მარებით. რუსული იმპერიის გასა-
ძლიერებლად იღავა, მოსკო კლდე-
სია-მონასტრები. ქუთაისში წაბიდწა
მოწმეთა - დათისა და კონსტან-
ტინის საფლავები. ვალია ბახტაძის
მეთაურობით წმინდანთა ნაწილები
ქუბში გამოიტანეს და ერთმანეთზე
არახუნეს - და ეს ფაქტი სერგომ
საბჭოთა მთისხენია: „ახალმა ცენ-
ტრალურმა კომიტეტმა საქართველო-

ში ანტირელიგიური კამპანია გაშა-
ლა, ამ კამპანიის შედეგები მოცემს.
წარმოიდგინეთ არის მარტები სენა-
კი, არის ისეთი ადგილები, სადაც
ერთ ეკლესიასაც ვერ შეხვდებით“.

სწორედ ასეთი პიროვნება იქნა
აღზევებული და უკვდავყოფილი სა-
ბჭოთა ხელისუფლების მიერ. დაარსდა
მისი სახელობის ქუჩა, სამედიცინო
სასწავლებელი, კულტურისა და დას-
ვენების პარკი. უფრო მეტიც,
საქართველოს დამაქცევარს ძველ-
ბი დაუდგეს. მისი ქალიშვილი,
რომელიც საცხოვრებლად მოსკოვიდან
საქართველოში ჩამოვიდა, მამის
მუზეუმს (ლორეშაში) ჩაუდგა სათა-
ვეში (გულბერყვილი, აღბათ,
სვერიდა მამის უღანაშუალობა).

ქართველმა ხალხმა უნდა
იცოდეს, თუ როგორ მუშაობდა წლე-
ბის მანძილზე სიკვდილის მანქანა და
მუხრს ავლებდა ქართულ ჯიშსა და
გენს, ნიჭსა და ინტელექტს.

საბჭოთა საქართველო საკუთარი
შედეგის დასაცვად გარედან იწყე-
და გადამთვლებს. აი ისინი: კრმი-
ანი, სავიცი, ხანანი, პარამიოლი, სი-
სასტიკით და გულქვაობით მათ მხ-
არს უმწეებდნენ გამომძიებლები:
არმენ ოიანი, ნიკოლოზ შუგოვი, ძმები
გურგენ და ივანე აივაზოვები, ნი-
კოლოზ კოველიუკი, იაკობ ვინერი,
დავით თვალჭრელიძე, ვლადიმერ
მაქსიმენკო, გიორგი ლაზარიანი და
მრავალი მისთანანი.

1930 წელს ქართველი განერ-
ლები გაუღიგეს, მათ შორის გიორგი
მანიაშვილი, რომელმაც ბათუმში
გადაარჩინა.

ჩაბარეს ადვოკატთა წმენდა,
რომ არ დაეცვათ ბრალდებული,
რომლის დასჯა ხელისუფლებას
პქონდა გადაწყვეტილი.

ადვოკატთა წმენდას ტალახად
ხელმძღვანელობდა, რესპუბლიკის
პროკურორი, შემდეგ უნივერსიტეტის
პროფესორი.

ამავე წელს მიღებულ იქნა კანო-
ნი, რომლის მიხედვით ისჯებოდნენ
დამნაშავეს ახლო ნათესავები, ბავშ-
ვებიც კი.

ამ კანონის მიღებას სტალინის
აიძულებდნენ ვოროშილოვი და ბუ-
დიონი.

***

ბოლო ხანს საზოგადოების
ყურადღება მიიპყრო უსამართლობის
მსხვერპლთა მუზეუმის დაარსების
იდეამ, რომლის განხორციელებაც
აუცილებელი და საშური საქმეა.
დროა ეცოდეთ, რა ეპოქა გამ-
ოიარეთ!

სილა ბრეზნევი

იყიდეთ, იყიდეთ, იყიდეთ

ბინები

იყიდება 6 ოთახიანი არა-
სტანდარტული მაღალკვირინი
ბინა რუსთაველზე, ლალიძის
წყალთან. საერთო ფართი 180
კვ.მ ფასი 75000\$ ტელ. 38-
01-11

იყიდება ორსართულიანი
საკუთარი სახლი პავლეოვზე
ეზოთი, ავტოფარეხით, ფასი
70000\$ ან პირველი სართუ-
ლი ექვსი ოთახი თავისი სა-
აესოებით, ავტოსადგომით.
საწყისი ფასი 35000\$ ტელ.
37-48-86

იყიდება 5 ოთახიანი გარე-
მონტებული არასტანდარტული
ბინა საბურთალოს ცენტრში.
საერთო ფართი 160 კვ.მ
სარდაფითა და კაპიტალური
ავტოფარეხით. ფასი 75000\$
ტელ. 38-01-11

იყიდება 2 ოთახიანი ბინა,
ღვთის პროექტის, საშუალო
რემონტით, ცხელი წყლით. ნუ-
ცუბიდის III მ/რ III კვ. მე-3
კორპ. მე-3 სართული. ბინა
№9 ტელ. 31-62-41 ციცო

იყიდება 3 ოთახიანი (მო-
მატებით) ბინა. აქვს სარდაფი,
ავტოსადგომი. თემქის IX კვ.
კორპ. 17. ბინა №1 საწყისი
ფასი 13000 ლარი. ტელ. 60-
60-65

იყიდება 2000 კვ.მ მიწის
ნაკვეთი მცხეთის რ-ში ხეხ-
ილიანი ბაღით და მშენებარე
ერთსართულიანი სახლით.
საწყისი ფასი 3000\$ იზო ან
კაკო ტელ. 68-60-64

იყიდება 2 ოთახიანი გადა-
კეთებული 3-იანი ღვთის
პროექტის ბინა 9 სართუ-
ლიანის მე-9 სართულზე. მუხ-
იანის მე-4ბ მ-ში. ავეჯით.
ფასი 6000\$ ტელ. 66-16-96

იყიდება 4 ოთახიანი ბინა
პავლეოვის 28-ში. საწყისი ფასი
35000\$ მის. პავლეოვის 28, II
კორპ. II სადარბაზო, II სართუ-
ლი ბინა 14, გოგუაძე ინარდი

იყიდება საკუთარი სახ-
ლი ბელეტაქზე ორთაჭალა-
ში, კეთილმოწყობილი, იზო-
ლირებული, საცხოვრებელი
ფართი 80 კვ.მ, აქვს საკუ-
თარი ეზო, ავტოფარეხი. ცხე-
ლი წყალი და კაპიტალური
დიდი სარდაფი. ფასი 32000\$
ტელ. 72-26-31

იყიდება სამოთახიანი თუხ-
არელის პროექტის ბინა დიდი
დიდის მე-3 მერ-ში 14X5.
კარ-ფანჯრის გარეშე ფასი
3800\$ ტელ. 93-30-47

ბირავლება

ვაგირავებ 3 ოთახიანი
იზოლირებულ ბინას საბურ-
თალოზე. ფასი 3000\$ ტელ.
37-48-86

სხვადასხვა

იყიდება სასწრაფოდ, რევის-
ტრირებული პეიჯერი „მოტორო-
ლა“ პასპორტით. ტელ. 52-99-50

სასწრაფოდ იყიდება რუსე-
თის წარმოების ხელის საკერავი
მანქანა, ნახმარი, კარგ მდგომარ-
ეობაში. ფასი 60 ლარი. ტელ. 29-
35-02

იყიდება როგორც ნაღდი ან-
გარიშით, ასევე გადარიცხვით
კეთილმოწყობილი მაღაზია თავი-
სი ინვენტარით. ფართი 200 კვ.მ,
აქვს საწყობი 250 კვ.მ, ფასი 35000\$
ტელ. 72-26-31

იყიდება 3 ოთახიანი ასაწყო-
ბი ფინური სახლი. ფასი 3000\$
ტელ. 95-30-47

იყიდება მაცივარი-საყინულე
„მინსკი-19“ ახალი, ფასი 600
ლარი. პიანინო „პეტროფი“ ფასი
800 ლარი. საკერავი მანქანა „ვერ-
იტაზი“ ფასი 200 ლარი. დამზა-
დებული კარ-ფანჯრები. ფასი 300
ლარი. ტელ. 38-01-11

იყიდება როგორც ნაღდი ან-
გარიშით, ასევე გადარიცხვით: რუ-
მინული სამზარეულო - ფასი
1200\$. იაპონური ტელევიზორი „პა-
ნასონიკი“, ეკრანი 72 სმ დიაგო-
ნალი, ფასი 1600\$ იაპონური
ვიდეომეგნიტოფონო „პანასონიკი“

ფასი 500\$ ამერიკული ჯიბის
ტელეფონი „მოტოროლა“ კომპიუ-
ტერით, აქვს დამატებით 2 ელ-
მენტი - ფასი 1200\$, ტელევი-
ზორი „იუნოსტი-406“ დეკორირუ-
ლი, შე-თერთ, ფასი 150\$ კონდ-
ინციონერი EK-1500 ფასი 150\$,
ფეხის საკერავი მანქანა „პოლო-
სკი-2M“ - ფასი 150\$. წყლის
გამაცხელებელი ატმორი ისრაე-
ლის გამოშვება, ფასი 100\$ ტრან-
ზისტორი „ოკეანე“, მუშაობს ელ-
ემენტებზე და 220 ვოლტზე. ფასი
60\$ ტელ. 72-26-31

ძირავლება

ქირავეება ვაკეში კავსაძის
ქუჩაზე 3-ოთახიანი კეთილმოწყო-
ბილი ბინა ტელეფონით, მე-4
სართულზე. ფასი შეთანხმებით. ტელ.
22-26-31

ვაქირავებ 2 ოთახიანი ბინას
ლოჯით, ავეჯით, ტელეფონით დენი
და წყალი მუდმივად. ფასი 150\$
ტელ. 34-73-95

ქირავეება დიდუბეში 3 ოთახ-
იანი ბინა ლოჯით, რემონტით, ცხე-
ლი წყლით, ტელეფონით. წყალი და
დენი მუდმივად. ბინა არის გამოფე-
ნის უკან. ფასი 200 დოლარი. ტელ.
23-42-35

ქირავეება 3 ოთახიანი გარე-
მონტებული ბინა დიდის მასივში,
II სართ. ავეჯით, ტელეფონით, მა-
ცივრით. ფასი 250\$ ტელ. 38-01-11

**აუდიტორული სამხიანობის
შეზღუდული პასუხისმგებლობის
საზოგადოება**

აუდიტ
EXPRESS
AUDIT
სერვისი

აქსპრეს-აუდიტ სერვისი

ლიცენზირებული №091

გთავაზობთ შემდეგი სახის აუდიტორულ მომსახურებას ზოგად აუდიტში:

1. საფინანსო-სამეურნეო საქმიანობის აუდიტორული შემონახვა და შეფასება.
2. საკონსულტაციო მომსახურება და რეკომენდაციები.
3. ქონების შეფასება.
4. ბუღალტრული მომსახურება.

მისამართი: თბილისი, თავისუფლების მოედანი,
კუშპინის ძ. №5 II სართული. ტელ. 93-15-89

**მოსწავლეთა
საყურადღებოდ!**

განათლების სამინისტროს თბილისის
ინფორმატიკის სასწავლო მეთოდური ცენტრი
„მზიური“ აცხადებს მოსწავლეთა მიღე-
ბას პერსონალური კომპიუტერის შესწავ-
ლელ სხვადასხვა ასაკობრივ ჯგუფებში

**მიიღებენ VI-XI კლასების მოსწავლენი
ბანცხადებები მიიღება 11 სემესტრამდე**

მისამართი: იჭაგავაძის I ხიზი, №37 (ბავშვთა ქადაქ „მზიურის“
ტერიტორია) ტელ: 29-48-60, 29-48-61, 23-53-17

**კომპიუტერულ მუშაობის შესწავლის
მსურველთა საყურადღებოდ!**

ბანათლებლის სამინისტროს თბილისის ინფორმატიკის
სასწავლო-მეთოდური ცენტრი „მზიური“ გიწვევთ
პერსონალური კომპიუტერის შესწავლელ კურსებზე
თქვენ შესწავლით MS Office პაკეტის გამოყენებას
თანამედროვე ოფისში

- ◆ თანამედროვე პერსონალური კომპიუტერები და კვალი-
ფიციური პედაგოგები
- ◆ საერთაშორისო სტანდარტის სასწავლო პროგრამები
და მეთოდთა
- ◆ ინტერნეტის საუკეთესო სერვისი World Wide Web
- ◆ სერთიფიკატი, რომელიც გზას გაგიხსნით პროესტი-
ული სამსახურისაკენ

მისამართი: იჭაგავაძის I ხიზი, №37
(„მზიურის“ ტერიტორიაზე, ჩოგბურთის კორტებთან)
ტელ: 29-48-61, 23-53-17, 29-48-69 ფაქსი: 29-49-61

**ვაქირავებთ უფასო განსხვავებებს
დაგვირეკით: 93-18-41**

მრავალბინიანი სასახლის ბინის მესაკუთრეთა უფლებები და მოვალეობები

სამომავლოდ სამართლის ანალიზის მიხედვით მრავალბინიანი სასახლეში არსებობს ინდივიდუალური ანუ კერძო საკუთრება და საერთო საკუთრება. ინდივიდუალური საკუთრებაში შეიძლება იყოს მხოლოდ იზოლირებული ბინები და შენობის სხვა იზოლირებული ნაწილები, რომლებიც არ გამოიყენება საცხოვრებლად, მაგალითად სარდაფი, რაიშე სათავსო, მანქანის სადგომი და სხვა (მანქანის დასაყენებელი ადგილი შეიძლება ჩაითვალოს იზოლირებულად, თუკი მათი საზღვრები გამოვლილია ხანგრძლივი დროის მანძილზე გამოყენების შედეგად).

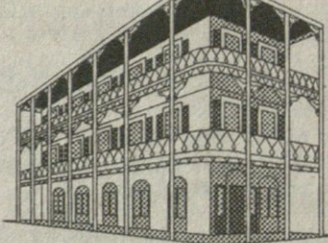
ვევაშიც, თუ ეს აუცილებელია რომელიმე მესაკუთრის (მისი მეზობლის) სასარგებლოდ საკანალიზაცია, საკომუნიკაციო ან სხვაგვარი სამუშაოების ჩატარებისათვის. ასეთი სამუშაოების შედეგად წარმოშობილი ზიანი უნდა ანაზღაურდეს იმ მესაკუთრეს, რომლის სასარგებლოდაც ტარდება იგი.

როცა ამგვარი სამუშაოების ჩატარება აუცილებელია და დაკავშირებულია საერთო ინტერესებთან, მაშინ ყოველი ბინის მესაკუთრე ვალდებულია თავისი წილის შესაბამისად ანაზღაურდეს ამ სამუშაოებისათვის საჭირო ხარჯები. თუ რომელიმე მესაკუთრე უშუალოდ თვითონ მიიღებს მონაწილეობას ამ სამუშაოებში, მაშინ მას გაწეული შრომის სფეროებში შეუძლია იყოს ან საერთოდ მოეხსნება თავისი წილი სადანაზღაურება შესატანი.

თუ ბინის მესაკუთრეები თავიანთი ინიციატივით ატარებენ ისეთ სამუშაოს, რაც მათ საერთო ინტერესებში შედის, მაგრამ მათი ჩატარება არ არის აუცილებელი, ე.ი. არ არის დაკავშირებული საერთო საკუთრების მოვლასთან, მაშინ ყოველი ბინის მესაკუთრე არ არის ვალდებული მიიღოს მონაწილეობა ამ სამუშაოებში და ანაზღაურდეს ამისათვის საჭირო ხარჯები. მაგრამ, ამის შესაბამისად, იმ მესაკუთრეს, რომელიც არ მიიღებს მონაწილეობას ამგვარ ღონისძიებებში, არ შეუძლია მოითხოვოს მიღებული შედეგებით სარგებლობის უფლება. მაგალითად, თუ ბინის მესაკუთრეთა ნაწილს სურს იყიდოს დიზელ-გენერატორი საერთო სარგებლობის მიზნით, მაშინ ყველა მესაკუთრე არ არის ვალდებული მიიღოს მონაწილეობა მის შეძენაში, რადგან ეს მხოლოდ სასურველია და არა - აუცილებელი. სამაგიეროდ, იმ მესაკუთრეს, რომელიც არ მიიღებს მონაწილეობას, არ ექნება ამ დიზელ-გენერატორით სარგებლობის უფლება.

როგორც წესი, ბინის მესაკუთრეებმა საერთო საკუთრება უნდა მართონ ერთობლივად. მაგრამ, თუ საერთო საკუთრებას უშუალოდ ემუქრება რაიმე საფრთხე, ყოველ მესაკუთრეს შეუძლია სხვა მესაკუთრეების თანხმობის გარეშე მიიღოს აუცილებელი ზომები მოსალოდნელი ზიანის თავიდან ასაცილებლად. სამაგიეროდ ამ მესაკუთრეს უნდა აუნაზღაურდეს გაწეული ხარჯები.

აი ასეთია ზოგადად მრავალბინიანი სასახლის ბინის მესაკუთრეთა უფლებები და მოვალეობები. ბინის მესაკუთრის მიერ თავისი მოვალეობების, კერძოდ, მეზობელთა ერთად ცხოვრების წესების უხეშად დარღვევის შემთხვევაში დანარჩენ ბინის მესაკუთრეებს შეუძლიათ მოსთხოვონ ამ მესაკუთრეს ბინის გასხვისება. მაგრამ, ამის შესახებ ჭრუ უნდა გაკეთდეს წერილობითი გაფრთხილება და, თუ ამის შემდეგაც იგი კვლავ დარღვევს უხეშად თავის მოვალეობებს და ფაქტურად შეუძლებელი გახდება მასთან ცხოვრება, მაშინ იგი (დამრღვევი) ვალდებულია გაიყლოს, გაცვალოს, გააჩქოს ან სხვაგვარად გაასხვისოს თავისი ბინა. ბინის გასხვისების მოთხოვნათა შესახებ გადაწყვეტილება უნდა მიიღონ დანარჩენმა ბინის მესაკუთრეებმა ერთობლივად. გადაწყვეტილების მისაღებად საჭიროა მესაკუთრეთა ორი მესამედის თანხმობა.

ოპიკაში „არსენალი-97“

სტამბოლის მხარეში რუსეთის სამართალდამცავი ორგანოების მიერ დამნაშავეთა სამყაროს წინააღმდეგ ჩატარებული ფართომასშტაბიანი ოპერაცია „არსენალი 97“-ის შედეგად მოსახლეობიდან ამოღებულია 100 ერთეული ცეცხლსასროლი იარაღი. (გეა)

ოპიკის ლიდერი დუშანბეში ჩავიდა

დუშანბეში ტაჯიკეთის დედაქალაქ დუშანბეში ჩავიდა ტაჯიკეთის გაერთიანებული ოპოზიციის ლიდერი საიდ აბდულო ნური, რომელიც ეროვნული შერიგების კომისიის სხდომის მოსამზადებელ სამუშაოებში მიიღებს მონაწილეობას.

ოპოზიციის ლიდერთან ერთად დედაქალაქში ჩავიდა რამდენიმე შეიარაღებული ოპოზიციონერი. (გეა)

ისრაელი პალესტინელთა დამოქვეყნების ვერსიას

ორშაბათს პალესტინის ავტონომიის ლიდერი იასირ არაფატი ალექსანდრიაში ეგვიპტის პრეზიდენტს ხოსნი მუმბარაქს შეხვდა.

მოლაპარაკებებზე ეგრუსალიმის სტატუსის პრობლემების შესახებ არაბული სამიტის მოწვევის შესაძლებლობებზე იმსჯელეს. იასირ არაფატის განცხადებით, ლახას სექტორისა და მდინარე იორდანეს დასაყრდენი სანაპიროს ეკონომიკური ბლოკადა, რა ოქმა უნდა, სახარბილო ფაქტს არ არის, მაგრამ ისრაელი პალესტინელთა დამოქვეყნების მიხედვით უნდა შეესაბამებოდეს (გეა)

საკუთარ სასახლეს მოკლეს უიკროპის სამინისტროს თანამშრომელი

25 აბვიშტოს, გამთენიისას, უცნობმა პირებმა საკუთარ სახლთან მოკლეს საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების სამინისტროს თანამშრომელი, უფროსი დეიტენანტი ნუგზარ ტალახაძე. - აღნობა პრაიმ-ნიუსს საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის მოადგილემ ოპერატიულ ნაწილში თემურ მურდუღიამ.

ბახმაროს 12-ში მცხოვრებმა ნუგზარ ტალახაძემ დამითხმური გაიგონა თავისი მეზობლის, პეტრე კოკალიძის სახლიდან, გავიდა ეზოში და შეეჯახა ოთხ უცნობ შეიარაღებულ პირს, რომლებმაც, როგორც შემდეგ გაირკვა, მეზობლის ბინა დააყარა.

უშიშროების ოფიცერმა მძარცველების შეჩერება სცადა, მაგრამ პისტოლეტის თავში ჩარტყმით იქნა გათიშული. შემდეგ წაქცეულ ტალახაძეს პისტოლეტიდან და ავტომატური იარაღიდან ესროლეს.

მურდუღიამ ჯერჯერობით თავი შეიკავა რაიმე ვერსიის გამოთქმას. გამოძიებას აწარმოებს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სამძებრო განყოფილება. (პრაიმ-ნიუსი)

პოლიციის მკვლელ პოლიციის აგენტს 15 წელი მიუსაჯეს

შუბანაშვილმა სასამართლომ გუშინ 15 წლით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯა პოლიციის მკვლელ პოლიციის აგენტს, თამაზ გზირიშვილს. აღმოჩნდა, რომ განსასჯელმა პოლიციის აგენტობას „შავი სამყაროსადმი“ ერთგულება არჩია და სახლში დაიბარა და მოკლა კასპის რაიონის პოლიციის სისხლის სამართლის სამძებროს ქვედანაყოფის უფროსი გიორგი ქამხაძე, რომელიც მისგან ინფორმაციებს იღებდა.

ორივე მხარე - დაზარალებულები და განსასჯელის გულშემატკეირები უკმაყოფილო დარჩნენ სასამართლოს განაჩენით მათ განაჩენის გამოცხადებისთანავე ხელნართული ბრძოლა გამართეს.

„გარეთ გადით და გინდათ დახოცეთ ერთმანეთი“, - ურჩია სასამართლოს დაცვამ მორჩბრებს.

როგორც გაირკვა, გზირიშვილმა კასპის პოლიციაში ხელწერილი დადო, რომ მათი ინფორმაციები იქნებოდა და დაეხმარებოდა სისხლის სამართლის საქმეების გახსნაში. ამასთანავე, შეატყობინებდა დანაშაულების მზადების შესახებ. განსასჯელი პროცესზე აცხადებდა, რომ იგი აგენტობაზე დაბატირების შიშით დათანხმდა.

მკვლელობამდე რამდენიმე დღით ადრე ქამხაძემ თავის ინფორმაციის ერთ-ერთი ბინიდან დაყარალებისას წადებულ შაშხანის პონა დააგადა და ამისათვის 120 დარი მისცა. გზირიშვილმა აგენტობას პოლიციის მოკვლა არჩია. მან დაპირებული შაშხანის მისაცემად სახლში დაიბარა გიორგი ქამხაძე რა სანადირო თოფის სამი გასროლით მოკლა. (პრაიმ-ნიუსი)

კროსვორდი

3x3 grid crossword puzzle with numbers 1-36 and empty cells for letters.

ნიურების, დიდი განსწავლულობა; 25. სასამართლო განაჩენის გადასინჯვა ზემდგომ ინსტანციაში; 29. სახელმწიფო აზიაში; 30. სამედიცინო ცენტრი; 31. ბერძნული მითოლოგიის მიხედვით, პეტლის ფრთხიანი ახალგაზრდა გოგონა ეროსის სატრფო; 32. ბერძნული მითოლოგიის მიხედვით ცისარტყელას ქალიმერთი, ადამიანთა დამცრთა შუამავალი.

თათული ანაჰიკა

ნიონა ნობრის პასუხები: 2. ურდო; 3. აზობი; 4. ხმალი; 5. იგივე; 6. აფაზაკი; 8. ნები; 9. ედემი; 10. აფსა; 11. ატაიზმი; 15. დომინო; 16. ბოსელი; 17. ბოლი; 18. გაირა; 19. მისი; 20. ნეხე; 22. საზო; 28. ვარია; 29. ცუგია; 30. აა; 32. მადეი; 33. ნიაგი; 35. ბალი; 36. თაია; 38. რემა; 39. აგერ.

ოსარაშვალა: 1. ზომობები; 7. ენოელა; 11. გავა; 12. ადვოკატი; 13. აქტიუმი; 14. ვიზიტი; 17. ბადე; 19. მინა; 21. თოფი; 22. სკოტი; 23. ლა-ლა; 24. სასა; 25. ილეთი; 26. აზრი; 27. ოლაქია; 31. ამირა; 34. ომიო; 37. არა; 40. აბრაგი; 41. გადი; 42. ელჩი; 43. ამწე; 44. ამაღამი; 45. რეისი.

მთავარი რედაქტორის მოაზრილე გელა ებანოიძე

რედაქტორი: 93-20-36, რედაქტორის მოაზრილე: 93-18-41

რედაქციის მისამართი: თბილისი, თავისუფლების მოედანი, კუშინის d. 5 გაზეთის ინდექსი 66447 ფასი 50 თეთრი

დამფუძნებელი და გამომცემელი საქართველოს გაერთიანებული რესპუბლიკური პარტია რეგისტრირებულია თბილისის კრწანისის რაიონის სასამართლოს მეგრ. №06/4-444